

© Rørvig Fuglestation 2013.
Redaktionen afsluttet: 15 Marts 2014

Redaktion:	Jørgen Bech (ansv.), Lasse Braae, Jørgen Hulbæk Christiansen og Knud-Erik Strange
Tabeller og hovedkorrektur:	Lasse Braae
Layout og IT-udvikling:	Knud-Erik Strange

Rapporten bedes citeret: Bech, J.; Braae, L.; Christiansen, J. H. og Strange, K. E.: Årsrapport fra Rørvig Fuglestation 2013.

Forfattere:

Lommer – Storke: Lasse Braae
Svaner – Gæs: Niels Henrik Valerius
Ænder: Lars Andersen
Rovfugle: Jørgen Hulbæk Christiansen
Hønsefugle: Niels Henrik Valerius
Vadefugle: Tonny Papillon og Jørgen Bech
Kjover – Alkefugle: Stefan Andersen
Duer - Spætter: Bo Valeur
Lærker - Værlinger: Jørgen Bech

Fotografer og fotografier: Se oversigt på bagsiden side 46.

Kopi til print/samlet læsning. Netudgaven indeholder observationsskemaer, links til tabeller etc. Se Rfst.dk.

Fugleåret 2013 i Rørvig

Af Jørgen Bech

Rørvig Fuglestation har med 2013 haft sin 41. sæson. Året repræsenterer også ændringer i en række arbejdsgange med ny hjemmeside og en lidt anderledes præsentation af årets resultater. Feltdækningen var generelt god, specielt med en kontinuerlig dækning af forårstrækket. Materialet er som tidligere opgjort, tabelleret, korrekturlæst og har været igennem en kvalitetskontrol. Prioriteringen har været at registrere trækket (al træk og relevante rast) og at understøtte vores lokaliteter, som for en stor del er afhængig af en fornuftig naturpleje. Fuglestationen har fået et samarbejde med Naturstyrelsen Vestsjælland om naturplejen på Korshage – Flyndersø og har i den forbindelse udarbejdet et notat med småhabitatudpegning og kommentarer til græsningstryk. Året blev bestemt ikke en parade ud i sjældenheder. En række arter er blevet markant sjældnere, og manglende NV-vinde i efteråret var kritisk for vores havtræk. Efter mange års stigning er antallet af årsarter derfor de senere år lidt stagnerende. Det 41. virksomhedsår for Rørvig Fuglestation (RF) gav dog i alt 237 fuglearter, 5 flere end sidste år. Og 2013 blev et år med nogle ganske markante og interessante begivenheder.

Januar og februar

Sneen lå fra december, og isdannelser skød sig op fra Isefjorden. 3. kuldevinter i træk var en realitet. Mønstre gentog sig: Havørne på is – op til 10 26/1. Vintervadere søgte isfrit asyl fra Korshage til Rørvig Bugt: Strandskade 8, Almindelig Ryle 117, Sandløber 5, Sortgrå Ryle 2, Storspove 1, Rødben 6 og vores første vinterfund af Sortklire 16/1. Flugt ud af fjorden: 24/1 Toppet Lappedykker 397. Nordisk Lappedykker fortsat i Nyrup Bugt, flest 26/2 11, mens tal for havænder generelt var beskedne. Vinterens tilløb til et hit var en Kongeederfugl/Ederfugl hybrid, 1 han der blev set 30/1 – 12/3. Første gang en sådan kombination er set i DK.

Marts

Første halvdel af foråret kom til at forløbe helt usædvanligt. En sibirisk bundkulde lagde sig over Nordeuropa og kun lyset markerede, at det skulle være forår. I Hovvig forlod Rørdrummer deres kryptiske liv i rørskoven, og hele 4 individer skabte et spektakulært show på isen. En Isfugl fandt en åben kanal øst for havnen i Nykøbing. Denne vinter i marts udløste den største trækforsinkelse i fuglestationens historie og viste tydeligt, at de tidlige trækfugle med korte distancer er i stand til at indrette sig fleksibelt. I de første dage af marts var der en lille åbning og et tidligt træk, bl.a. Kongeørn 3 k på trækforsøg Korshage. Ellers var den absolut sejeste rovfugl Rød Glente, der tog hul på et rekordforår, der endte på 174 fugle. Først sidst i marts begyndte det at løsne. F.eks. trak Huldue 5/3 120 Ø, men gik så i stå og havde først næste større dag 27/3 118. Lignende bifasisk forløb af et stort tilbagetræk af Blåmejser (3554) efter sidste efterårs invasion. Banderne af unge Havørne brød omsider op, og 27/3 satte Havørn dagrekord med 7 Ø. Arten er nu regelmæssig året rundt og der var 119 dage med observation i 2013. Hvid Vipstjert ankom 31/3 med 1 fugl! En lokal fænologirekord helt atypisk med hidtil seneste ankomst.

April

April åbnede således med et uforløst martstræk, som så buldrede ind i april. Med en forsinkelse på 2 – 3 uger.

Eksempler (topdage): Sangsvane 3/4 711 Ø (rekorddag), Trane 9/4 1665 Ø (rekorddag), Vibe 8/4 348 Ø, Svaleklire 15/4 14 Ø, Ringdue 15/4 9857 Ø, Hedelærke 3/4 10 og 15/4 9 Ø, Bjergvipstjert 3/4 7 Ø, Misteldrossel 10/4 418 Ø, Gransanger enkeltfugl 25/3, resten fra april med faldmaksimum 25/4 33, Stor Tornskade 15/4 5 rast, Tornirisk 15/4 39 Ø, Rørspurv 13/4 - 15/4 140 Ø. Samtidig kom Afrikatrækkerne ind til normal tid. Fiskeørn on time med flotte dage 9/4 og 10/4 med 35 Ø og 26 Ø.

Normale ankomster midt april af alle 3 svalearter, Rødstjert etc. I 2013 ankom Tinksmed derved kun 3 dage efter første Svaleklire. Mange hørte deres første Gransanger midt i april for så få dage efter at stå med første Løvsanger. Passende ankomst for kortdistance-trækkerne, men habitaterne kan ikke have været optimale for fuglene fra Afrika. 14/4 større kærhøge/glentetræk med Rørhøg 40 (grundlagde flot forår med 192) og Blå Kærhøg 12 (lille forår 67 fugle), samt Rød Glente 20 og Sort Glente 2. Men den store champagneeffekt kom dagen efter – da proppen gik af: Den 15. april blev den store kollisionsdag, hvor forsinket træk fra marts og apriltræk hævlede ud fra Korshage. Denne dag blev der set 86 arter på træk og i alt 30182 fugle passerede over Korshage. ALT var på vingerne i et sandt inferno af fugletræk. En stor oplevelse, men en voldsom opgave for observatørerne at holde styr på. I mylderet blandt andet Hvid Stork 1, Sort Glente 2 og ankomst af Ringdrossel (11). Dagen efter 16/4 Steppenhøg 1 3k+ hun. Effekten af det store gnaverår var tydeligvis aftagende, men Mosehornugle havde dog et fint forår på 22 fugle, flest 13/4 4. Pibesvane 16/4 85 Ø og besøg 16/4 af 2 gamle Sorthovede Måger. Broget Fluesnapper noteret for et bedre fald 20/4 19. Samme dag dukkede en hvid hejre, den første af årets 6 Sølvhejrer, op i Hovvig. Livlig periode for Ringdrossel med op til 35 i løs flok 28/4 bag Flyndersøbakken. Populære arter som Vendehals (7), Rødtoppet Fuglekonge (2) og Gulirisk (4) var især sidst i april.

Maj

Tam, kølig start på måneden. Nattergal dumpede ned allerede 1/5 og 4/5 Skovsangerfald med 10 fugle. Efter 1 uge kom maj så bedre i gang. 8/5 et interessant træk mod øst gennem Højsandets vegetation af mindst 40 Grå Fluesnappere. Rovfuglene kom frem med Steppenhøg 6/5, Hedehøg 7/5 og første Aftenfalk 8/5 (af i alt 7 fugle). Vandrefalk fortsatte tendensen til et vigende forårstræk – i 2013 kom vi ned på 11, selvom der en stor del af året blev set rastende individer. Hvepsevåge toppede 16/5 – 18/5 med 706 af forårets 822. Under et tungt, diset låg af lave skyer og frisk østenvind 15/5 var forholdene til en stor Sejler-dag: Mursejler 5463 Ø – ledsaget af én stor med hvid mave, hvis kurs mod SU dog fortsat er uvis. Der blev set Turteldue (1), Rødstrubet Piber (2) og Blåhals (1). Hortulankrisen kradser fortsat, men 2 fugle blev set: 13/5 og 17/5, sidste sad fint, men kort på Flyndersøengen. Nede i Hovvig satte en

spillende Stor Kobbersnepe drømme i gang. Månedens hvide var en Skestork, der blev set gennem flere dage, mens Drosselrørsanger og Pungmeise havde yderst kort optræden. Fra midtmaj god tilgang fra øst. Større bølge af Lille Fluesnapper i hele landet kastede hele 4 fugle af sig i Rørvig. Den første allerede 9/5 i et Dybesø-dacapo fra året før, siden 1 ultimo maj og 2 i juni. Karmindompap fik med 13 fugle endnu et år med konsolidering. Der blev lyttet meget efter Lundsanger, og 31/5 kom forløsningen med 1 syngende Højsandet, som blev vores 8. forårsfugl og alle fra samme uge.

Juni og Juli

Pirol fik comeback 25/5 efter 0 i 2012. 6/6 var 2 fugle involveret i et sammenstød på Korshage med større vokal aktivitet og anvendelse af både kald, fløjt og pludrestemme. Lille Flue og de sidste K-papper lukkede foråret. Hovvig fik den 3. hvide på stribe i form af Silkehejre 10/6 – 19/6. Ved månedens slutning kunne noteres, at Lille Korsnæb var i bevægelse. I juli opgørelse af yngleresultater. Skarv 857 reder (nedgang fra 944 i fjor). Lille Præstekrave kvitterede med 1 par før den nye natur skabt ved Slettermosegård. Dobbeltbekkasin igen Flyndersø. Og – måske – forsøgte et Tranepar sig i nordlige Hovvig. Rødrygget Tornskade fortsat trængt med kun 3 par. Tørken var hård ved Flyndersø, men i Hovvig var der fine vaderhabitater med gode rast og mange arter.

August, september og oktober

En Hedehøg i spøjs 2k han dragt 2/8 i Hovvig. Kærløber 2 på træk (!) Korshage 14/8. Odinsbane 17/8 – 19/8 i Hovvig. Overraskende hurtigt efter forrige invasion var ny bølge af Hvidvinget Korsnæb meldt undervejs. Fuglene nåede frem til Rørvig 27/8 med de første 9 af i alt 31 fugle. Nøddekrige også i bevægelse om end i meget lille skala – 14/9 1 Korshage, siden fulgt af yderligere 3 fugle. Efterårets helt store plage var i gang: Den kroniske mangel på lavtrykspassager med de rigtige vinde i V-NV. Ganske lille åbning i månedsskiftet

august - september gav mulighed for at få Lille Kjove ind forbi Korshage – 7 i alt og flest 2/9 3. 23/9 var der igen lidt vind med et større vadefugletræk, især med rekordtrækket af Almindelig Ryle 1301 V Korshage, Strandhøjle 82 1k og Thorshane 1. Forbløffende udvikling med Thorshane. Først i kun 6 ud af 21 år, siden 9 år i træk!

Storpiber ankom til DK med 2 (to) 9/9 Korshage, fulgt af 1 28/9 – 29/9 Skansehage og 10/10 igen 2 (to) Korshage, hvoraf den ene blev hængende til 12/10. Mageløst år for denne art med også stationære, underholdende fugle. Efterårets art. Østenvindene gav også en Rødstrubet Piber ved Nakke Hage, mens vi led en krank skæbne med phyller. En fin Bjerglærke rastede 20/10 - 24/10 på yderste Korshage. I Hovvig nåede Skeand 12/10 605 rastende. Endnu engang et tal i mesterklassen og største rasttal for denne art i DK i 2013. I oktober besøg af en af vores gamle, men de senere år temmeligt svigtende paradehit: Hærfugl 8/10 – gemte sig godt nord for Nakke By blandt huse og hestefolde, men blev omsider genopdaget 11/10. Hvilket tilsyneladende blev fuglens sidste dag på stedet. Også en Blåhals Flyndersø og en trækkende 1k Steppehøg lyste op. Havfuglefolket sukkede fortsat, knapt trøstet af de mange rastende Suler og af 18/10, hvor man lige netop kunne tage 2 Sodfarvede Skråper fra Korshage. Korsnæbbene buldrede videre og havde i oktober også aktiveret Stor Korsnæb, der fik et godt træktal 12/10 78 V Flyndersø. Det kan indskrives som lokalrekord.

November og december

Enkeltbekkasin 2/11 23 Flyndersø! Stor rekord og i dansk top 3 for året. Græsning havde omdannet hele den vestlige del til én stor bekkasineng. Mange Gråsiskener oven i efterårets mange invasioner ledsaget af 2 fund af Hvidsirken. Og endelig kom vindene, men for sent til en større diversitet fra havet. 13/11 årets eneste Mellemkjove, mange Rider som 17/11 791 V Korshage, og det blev til 3 Søkonger i november. 6/12 gik det så helt amok med en vedvarende storm fra NV og ekstremt højvande, der skrællede voldsomt af kysterne og skabte store oversvømmelser. En Sodfarvet Skråpe lå underdrejet ude i ragnarok. 7/12 bemærkes især Nordisk Lappedykker 4 forbi Korshage, mens alkefugle var behersket. Samt endelig en ægte "looper" af en Sodfarvet Skråpe. December sluttede i mild atlantisk luftstrøm, og 25/12 havde en Sortstrubet Bynkefugl slået sig ned i en lille oase af brak ved Nakke Skov.

Bidragssydere 2013

Af Lasse Braae

Nedennævnte 78 personer har bidraget med materiale i år:

Frank Abrahamson (FA), Erik Agertoft (EAg), John Andersen (JA), Knud-Erik Andersen (KEA), Lars Andersen (LAn), Stefan Andersen (StA), Tim Andersen (TA), Jørgen Bech (JB), Klaus Berggreen (KBe), Rolf Bisgaard (RBI), Klaus Bjerre (KB), Tommy Bjørk (TBJ), Carl Bohn (CB), Kristian Bruus-Jensen (KBR), Henrik Brænder (HBR), Lasse Braae (LB), Ricard Burzynski (RBU), Henrik Gerner Baark (HBA), Jørgen Hulbæk Christiansen (JHC), Hans Danielsen (HDa), Frank Disting (FDe), Jakob Engelhard (JaE), Anders Fischer (AF), Steen Flex (SFX), Leif Frederiksen (LFR), Tony Allan Frederiksen (TAF), Christian Gade (CG), Christian Glahder (CMG), Palle Graubæk (PG), Lars Gravers Nielsen (LGN), Finn Ebbe Hansen (FEH), Klaus Homøe (KLHO), Anders Høgsholm (AHø), Kristoffer Høyer (KHø), Orla Jakobsen (OJA), Kristian Birchvald Jensen (KBJ), Per Huniche Jensen (PHJ), Peter Østrup Jensen (PØ), Thobias Johansen (TEJ), Michael Jürgensen (MMJ), Peter Jørgensen (PJø), Hanne Kapala (HKA), Gerd Korsbæk (GKO), Micheal Køie Poulsen (MKP), Ole Friis Larsen (OFL), Peter Ellegård Larsen (PEL), Stig Linander (SLI), Troels M. Krogh (TMK), Jørgen Madsen (JM), Klaus Malling Olsen (KMO), Troells Melgaard (TMe), Kenneth Nielsen (KKN), Knud Nielsen (KEN), Lise Nielsen (LIN), Claus Nordstrøm (CN), Ole Nyegaard (NYE), Dennis Olsen (DO), Tonny Papillon (TPA), Henrik Pedersen (HPe), Lars Frede Petersen (LAFP), Søren Peter Pinnerup (SPP), Erik Vikkelsø Rasmussen (EVR), Ken Rasmussen (KR), Stig Rubæk (SRU), Jens Peter Sandholt (JPS), Stephanie Saugmann (StS), Leif Schack-Nielsen (LSN), Jørgen Scheel (JS), Uffe Seneca (US), Knud-Erik Strange (KES), Ole Søgaard (OIS), Eigil Sørensen (ESØ), Jørgen Terkelsen (JT), Niels Henrik Valerius (NHV), Bo Valeur (BV), Thomas Vikstrøm (TVI), Brian Wielsøe (BWI).

Efter sidste års rekord (Storpiberen i januar trak mange) er vi nede på et nogenlunde normalt niveau – måske lige i underkanten af det forventede, men vi havde vel stort set ingen 'trækplastre' i 2013. Fremgangen i antallet af rapporterede observationer fortsætter dog. Årets 29.909 observationer er en stigning på 1436 (5,0 %) i forhold til sidste års 28.473 observationer. Set i et større perspektiv, så har vi bidraget med 25,0 % af årets observationer i Vestsjælland (i alt 119.474 registreringer). På landsplan er vores andel mere beskedne 2,4 % (i alt 1.268.001 registreringer). Da vores området kun udgør ca 0,4 % af rigets samlede areal, kan vi vel tillade os at konkludere, at Rørvighalvøen må anses for at være rimelig godt dækket.

De enkelte bidrag i vores materiale går fra 1 til 10.651 (EVR) observationer. Det er givetvis det største tal vi har oppe på, men på landsstatistikken rækker det 'kun' til en 19. plads. Yderligere fire personer (LB, JHC, JS og BV) har bidraget med over 1000 observationer. Bidraget fra disse fem personer udgør 23825 observationer, dvs.. 80,0 %, og vi er dermed tilbage på niveauet fra 2011 vedrørende de største bidragssyders andel. De 29.909 observationer omfatter i alt 797.733 individer – et tal vi ikke har præsenteret før, men det er antagelig det højeste gennem tiderne. 8 personer (StA, JB, LB, JHC, EVR, KR, JS, BV) har bidraget med observationer af over 150 'arter' (inkluderer diverse sp. grupper) og yderligere 7 personer har registreret mellem 100 og 149 arter. Hvis man graver yderligere i materialet kan man finde mange pudsige ting. Den hyppigst rapporterede art hos ovenstående 15 personer fordeler sig på ikke mindre end ti arter (Sule, Fiskehejre, Pibeand, Rød Glente, Havørn (2), Rørhøg (3), Musvåge (3), Tårnfalk, Dompap og Gulspurv). Årets julenød kunne have været at gætte hvilken art, der er 'favorit' hos den enkelte observatør – ikke nogen nem opgave uden at snydekikke.

Praktisk information

Artslisten

I henhold til AERC standard og den officielle danske fugleliste inddeles de trufne fuglearter i de enkelte lande, herunder Danmark, i 5 kategorier (se DOF's danske fugleliste). Denne standard er fulgt i RF siden 2000. Se samlet artsliste på rfst.dk.

Samtlige registrerede fuglearter i Rørvig-området fordeler sig således: A-arter 303, B-arter 0 og C-arter 5.

I alt (marts 2014): 308 spontant forekommende arter.

I kategorien D er truffet 2 og i kategorien E er truffet 9 arter.

Systematikken følger Voous (1977).

Parentestal.

For mere fåtallige arter, er der i rapporterne anført tre tal i parentes efter det latinske artsnavn. Det første tal angiver antal fugle set til og med 1972 (d.v.s. iagttagelser fra før Rørvigrapportens tid). Det andet tal 1973 - til og med sidste år, og det tredje tal angiver antal fugle i det aktuelle år.

For de rovfugle, der raster regelmæssigt i området [f.eks. Hvepsevåge, Rød Glente, Havørn, Duehøg, Fjeldvåge, Dværgfalk, Lærkefalk og Vandrefalk] angiver parentesen antallet af trækkende fugle henholdsvis forår /efterår i perioden fra fuglestationens start til og med sidste år. Her skal det tilføjes, at hvis man sammenligner med tidligere års parentestal, skal man være opmærksom på, at der nu og da indsendes ældre data til redaktionen, hvorved de "ældre" parentestal bliver reguleret.

Observationsskemaer.

Observationsskemaer, der viser fordelingen af årets observationer for den enkelte art, er ikke medtaget i denne udgave. Se den elektroniske version på rfst.dk.

Kvalitetssikring

For arter, som er anført på [DOF's Sjældenhedsudvalgs](#) liste (den såkaldte **SU-liste**), er kun godkendte iagttagelser nævnt. Observationer, der er til vurdering, eller som er forkastet af SU, nævnes ikke. Se evt.: [Status på SU-sager](#), (region Sjælland) på DOFs hjemmeside.

For fåtallige arter, hvoraf en hel del tidligere har været på SU-listen, er der en vis løbende kvalitetssikring i DOF-base regi, men i øvrigt er det op til de enkelte rapportredaktioner at fastlægge reglerne for fornøden dokumentation.

RF's redaktion har besluttet, at fund af følgende arter kan kræves dokumenteret (overvejende såkaldte subariteter eller sub-arter): Islom, Hvidnæbbet Lom, Rødhalsed Gås, Sortbuget Knortegås, Almindelig Skråpe, Stor Stormsvale, Silkehejre, Amerikansk Krikand, Kongeederfugl, Amerikansk Skarveand, Tredækker, Damklire, Stribet Ryle, Lille Kjove, Sorthovedet Måge, Hvidvinget Måge, Sabinemåge, Lunde, Hvidvinget Terne, Slørugle, Perleugle, Rødrygget Svale, Storpiber, Markpiber, Rødstrubet Piber, Bjergpiber, Sydlig Nattergal, Hvidhalset Fluesnapper, Korttået Træløber, Fuglekongesanger, Hvidbrynet Løvsanger, Rosenstær og Hortulan.

Men i øvrigt kan redaktionen forlange en beskrivelse af et hvilket som helst fund, såfremt det ligger udenfor rammerne af normalforekomsten for den pågældende art.

Forkortelser

trk = trækkende tf = trækforsøgende ad = adult (gammel/udvokset) imm = immature juv = juvenil (1. fjerdragt) 1k, 2k, ... = kalenderår pull = pullus (dununge) sdr / vdr = sommer-/vinterdragt syng = syngende fugl – eller rettere lydmarkeret territorial adfærd, f.eks. spillende vadefugle, trommede spætter e.t.c.

Understøttende materiale

I de senere år har vi udarbejdet en række tabeller, der understøtter teksten i selve rapporten. Der henvises til rfst.dk For trækket kan man i træktabellerne finde dagstotaler for alle arter både for- og efterår. Du finder træktabellerne under "[Tabeller](#)" i menuen til venstre. Hvis du klikker på "[flere...](#)" under "Tabeller" kan du også finde oplysninger om makstal for rastende fugle i Hovvig – kun arter tilknyttet de typiske biotoper er medtaget, herunder arter, der bruger området som overnatningssted. Under smålokaliteter kan du finde tilsvarende opgørelser for andre udvalgte lokaliteter.

Lommer – Storke

af Lasse Braae.

Rødstrubet Lom *Gavia stellata* (4, 1996, 110)

Eneste rastende i 1. halvår: 10/2, 26/2 og 10/4 alle dage 1 Kysten ved Plantagen.

Forårstræk 6/3 - 9/4 i alt 14. 28/3 3 og 2/4 6 var eneste dage med mere end 2 fugle.

Lidt skuffende efterårstræk efter sidste års rekordnotering (321). Perioden 14/8 – 7/12 gav i alt 91 fugle. 23/9 15 og 17/11 28 var eneste dage med over 10 fugle.

Efterårsrast ligeledes minimal: 29/9 1 OF Korshage samt 15/11 1 og 19/11 2 Kysten ved Plantagen.

Rød-/Sortstrubet Lom *Gavia stellata/arctica*

Forårstræk: 30. Efterårstræk: 67. Inkluderer også fugle rapporteret som Lom sp. Alle disse burde nok have været rapporteret som Rød-/Sortstrubet Lom, idet der ikke i nogen tilfælde har været mistanke om store lommer - og dermed vel ingen 'rigtige' Lom sp..

Sortstrubet Lom *Gavia arctica*

To vintertrækkere og 25 fugle på regulært forårstræk 9/4 - 20/5 er vel ret normalt. 10/4 6 er eneste dag med mere end fem fugle.

Måneds maks for rasttal fra Kysten ved Plantagen fremgår af faktaboksen nedenfor.

Efterårstrækket 14/7 – 7/12 gav 34 fugle. Ingen dage med over fem fugle.

Når man sammenligner efterårstrækket af de to lom arter, bemærkes at den fremgang der er konstateret for den Rødstrubede, helt er udeblevet for den Sortstrubede. Gennemsnittet for perioderne 1973 – 1997 og 1998 – 2012 har været henholdsvis 34 og 235 (Rødstrubet) samt 62 og 79 (Sortstrubet) - så årets obs kan kun bekræfte, at det nu om dage er den Rødstrubede, der er hyppigst.

28/11 1 Korshage og 14/12 1 Kysten ved Flyndersø er eneste rastobs fra andre lokaliteter.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

Vinterobs i Nykøbing Havn 18/1 – 23/3, maks 22/2 og 24/2 8 samt 12/3 9.

Set i Hovvig 4/4 – 25/10.

Eneste obs i yngletiden uden for vigen: 12/4 2 Nakke Skov.

Kun en vinterobs i andet halvår 28/12 6 Nykøbing Bugt.

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*

Et meget bemærkelsesværdigt træk i første halvår var den markante vinterflugt ud af Isefjorden 24/1 med 397 fugle fordelt på mindst 20 flokke. Blot anden gang dette fænomen registreres. Der ud over stort set intet træk.

Ingen to-cifrede rasttal uden for Hovvig, hvor der konstateredes mindst 8 ynglepar. Endvidere det traditionelle par i Dybesø.

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

De sædvanlige få trækkende i første halvår. Efteråret noget bedre med følgende sene to-cifrede dage: 28/11 12 og 7/12 18 Korshage.

Overvintrende fugle især ved Kysten ved Plantagen med maks 6/3 51 og 8/4 58 - sidste 11/6. Største rasttal Korshage 2/4 13.

Ynglefugle i Hovvig 2/4 - 23/7 mindst 2 – 3 par. Øvrige ynglepar: Slettermosegård 1?.

I efteråret op til 20 rastende (14/10) Kysten ved Plantagen. En fugl 20/12 og 22/12 Rørvig Bugt vagte lokal jubel.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* (3, 167, 21)

Kernelokaliteten Kysten ved Plantagen gav som mest 11 26/2, medens der i efteråret registreredes 4 fugle ved flere lejligheder.

Desuden 3 observationer fra Korshage: 2/4 1 rast og 7/12 ikke mindre end 4 trk samt 11/12 1 rast. Der var åbenbart virkelig bevægelse langs nordkysten 7/12 således 3 Kikhavn, 2 Liseleje, 2 Rågeleje og 13 Børstrup Hage.

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* (81, 142, 3)

Femte år på stribe med observationer.

Kun set i Hovvig. 11/5 2 sdr, var desværre allerede ved næste observation 13/5 reduceret til 1. Denne sås på yderligere syv dage indtil 23/5.

11/8 dukkede 1 1k op – må antages at være udenbysk. Blev set på yderligere ti dage indtil 25/8.

Vel hvad vi kan forvente nu om dage. Hvad skal der til for, at arten vil yngle, når der ikke er Hættemåger?

Mallebuk *Fulmarus glacialis* (0, 1979, 31)

Med 31 fugle i et yderst vitaminfattigt havfugleefterår, må vi vel være tilfredse med udbyttet.

Et par af de ret sjældne sommerobs: 2/6 1 NV og 19/7 1 V. Desuden et par dødfundne: 19/7 og 3/8.

Resten af året yderst beskedent: 2/9 1, 13/11 1, 17/11 17, 28/11 1, 1/12 2 og 7/12 3 alle V/NV Korshage på nær 1 af fuglene fra 1/12, der blev set N trækkende et godt stykke syd for Skansehagespidsen. Vist første gang denne art er

blevet set så langt inde i fjorden.
Endelig 2 rast Korshage på ragnarokdagen 6/12.

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* (1, 612, 4)

Ak ak ak. Frustrationsart! Med kun 4 fugle skal vi tilbage til 2004 (1) for at finde et ringere år. Desværre en konsekvens af manglende vestlige vinde i tilgangsperioden september – oktober Lavtrykkene kom godt nok, men i forkerte baner. Flere gange startede vinden i syd – fx ved årets kortvarige orkan – og kom aldrig længere op end SV. De seneste 5 års udvikling er: 60, 9, 29, 5 og 4. Afspejler svigtende friske vestenvinde i oktober.

Årets høst: 18/10 2 (8:47 1 S (LB) og 09:17 1 Ø (JHC, CG, EVR, US)), 6/12 1 rast/S 14:40 (JB) og 7/12 1 V 13:07 (JB). Tidspunktet taget i betragtning kunne det mistænkes, at de to sidste var samme fugl. Fuglen 6/12 lå underdrejet ovre mod Spodsbjerg og forsvandt i ragnarok, sås også Spodsbjerg og nok samme igen her 8/12 morgen. 7/12 13:07 kom så endelig en "ægte looper" langt udefra, da den passerede Rågeleje ca 40 min før og kørte smukt vest forbi Korshage ret tæt ved kysten.

Sule *Morus bassanus* (17, 11833, 2004)

Fortsætter med at overraske. Der er efterhånden ikke kun stormfugl over denne art. De store dage er klart nok i forbindelse med blæsevejr, men der er også adskillige observationer under andre vejrforhold. Isefjordsmundingen må i dag anses for en fast rastlokalitet for arten en stor del af året. Især bemærkes 150 rastende Skansehage (årets højeste rasttal!) og fugle ved (ud for) Rørvig Bugt (Isefjorden syd for Roskilde Fjord munden).

I første halvår 180 trk fordelt på 12 dage mellem 3/1 og 30/6. Eneste større dag 1/5 138 og bortset fra 30/6 12 ikke over 6 pr. dag.

I perioden 14/7 – 7/12 gav 33 dage et udbytte 960 trk. Dage med over 50: 18/10 82, 24/10 58, 25/10 113, 16/11 156 og 17/11 145, og der var yderligere 13 dage med to-cifrede tal. Flere dage blev tælling af træk opgivet p.g.a. af de mange rastende fugle i området, der mere eller mindre umuliggjorde seriøse tællinger af trækket.

Rastende fugle set fra april og året ud. Ikke kun ved Korshage, men fra Kysten ved Plantagen i vest og langt med i Isefjorden. Flere fugle er blevet fulgt til dørs ind i fjorden indtil de tabes nede syd for Kyndbyværket.

Maksrasttal pr mdr pr lokalitet og alle dage med over 50 rastende:

Korshage: 21/4 8, 1/5 108, 30/6 4, 17/7 1. 2/9 2, 12/10 120, 15/10 51, 16/10 77, 18/10 60, 24/10 58, 25/10 109, 27/10 61, 17/11 15 og 18/12 1.

Skansehage: 17/7 1, 27/10 150, 13/11 og 16/11 9 samt 4/12 2.

Kysten ved Plantagen: 14/10 8 og 15/11 5.

Kysten ved Dybesø: 16/10 2 og 18/12 1.

Rørvig Bugt: 28/10 10 og 4/12 2.

Årstotal fremkommet ved simpel addition af træktal og dagsmaks for rast på de enkelte lokaliteter. Der er derfor god mulighed for gengangere fra dag til dag, men det har der vel altid været i forbindelse med vedvarende blæsevejr.

Spørgsmålet er dog om tallet alligevel ikke er i underkanten, idet flere observatører som sagt mange dage opgav at tælle trækket.

Skarv *Phalacrocorax carbo*

Det er yderst svært at skelne reelt træk fra fourageringstræk og der er derfor mange, der er meget konservative m.h.t. at registrere træk. Det må formodes, at der trækker nogle flere fugle igennem end tallene viser.

Årets tælling i Hovvig gav 857 ynglepar - et fald fra 944 par i 2012.

Største rasttal uden for Hovvig: blev 75, der registreredes tre gange: 14/2 Kysten ved Dybesø, 8/3 Kysten ved Flyndersø og 28/11 Korshage.

Rørdrum *Botaurus stellaris* (2, 29, 5)

En af isvinterens spetakulære indslag var Rørdrumshowet i Hovvig. Efterhånden som vigen frøs til, blev Rørdrummerne tvunget ud af rørskoven og eksponerede sig ved iskanterne. Først 1, så 2 og så hele 3 fugle på én gang 15/3 ved bådhuset. Desuden et par iagttagelser fra nordenden af vigen, så der har mindst været 4 fugle. Først i april hørtes en paukende fugl ved et par lejligheder, men forårets sidste fugl blev en dødfunden 17/4. Den var helt afmagret, så vinteren må formodes at have tyndet en hel del ud i Rørdrumbestandene rundt omkring.

29/12 sås igen 1 fugl i Hovvig. Dermed mindst 5 fugle i år – det højeste vi har registreret, men Rørdrummen er antagelig en af de værste mørke arter (i.e. arter, hvor vi kun ser en brøkdæl af de fugle, der reelt er). Hvorfor netop denne vinter gav så mange Rørdrummer må stå hen i det uvisse, ligesom spørgsmålet om en ret tavs territoriehævdende fugl – eller var det den, der måtte lade livet?

Silkehejre *Egretta garzetta* (0, 9, 1)

Efter fravær sidste år kom det tiende fund – siden 2005 har arten kun manglet i 2010 og 2012, så den kæmper stadig for at få status som årlig. Forhåbentlig brydes hvert andet års tendensen i 2014.

Fire observationsdage i Hovvig: 10/6 – 12/6 og 19/6. Den sidste kunne måske være en ny fugl, selv om det mest sandsynlige er, at den har gemt sig et sted i vigen.

Arten er stadig sjælden på Sjælland, og Silkehejre er blot set på fire andre lokaliteter i 2013. Det er påfaldende, at der ikke er mere overlap mellem observationerne på de forskellige lokaliteter.

Gentofte Sø: 6/6,

Klydesøen: 9/6, 13/6 og 2/7 – 3/7,

Avnø: 12/6 (aften),

Sjælsø: 7/7 – 8/7, 13/7 og 16/7.

Eneste sammenfald er 12/6, hvor vores fugl blev set ved middagstid. Teoretisk kan det have været et individ, der har turet øen rundt. Satellittracking af Stor Skrigeørn har vist, at en fugl i løbet af rimelig kort tid turnerede frem og tilbage over det meste af Sverige adskillige gange. Hvis der havde været tale om spredte observationer af fuglen, kunne det være blevet bedømt til adskillige individer. Hvorvidt hejrer også ligger og skifter mellem lokaliteter, ved jeg p.t. ikke noget om, men det kan ikke anses for helt usandsynlig, og de faunistiske data kunne tyde noget på det.

Sølvhejre *Egretta alba* (0, 20, 6)

Fremgangen fortsætter som ventet. 6 fugle fordelt med 2 trk og 4 rastende. Må anses for årlig – nu 8 på stribe. Arten er dog lettere at registrere end Silkehejre - både størrelse og adfærd, færdes vel mere ude på de åbne lavvandede flader – taler for Sølvhejren.

De trækkende fugle: 9/5 09:38 2 SØ Korshage (TPA) – først set trk NØ 9:29 Hovvig (PG), og det er antagelig de samme, der blev set senere over Kårup Skov 10:50. Tæt tåge over fjorden har formodentlig fået dem til at vende om.

Rastende fugle Hovvig: 20/4 1 (EVR m.fl.), 1/6 – 2/6 1 (PG, JS, m.fl.), 21/10 – 22/10 2 og 23/10 1 (PG m.fl.).

Fiskehejre *Ardea cinerea*

Et forårstræk i den beskedne ende. I alt 65 mellem 5/3 og 27/5. Eneste større dag var 15/4, hvor 18 trak igennem.

Et normalt efterårstræk 2/7 – 8/11 med 37 fugle, heraf de 10 21/7.

Rastende fugle set regelmæssigt Hovvig og Rørvig Bugt. Strøboobservationer fra Korshage, Flyndersø, Nørrevang, Rørvig Havn, Slettermosegård, Ringholm Skov, Nykøbing By (kanal ved omfartsvejen), Nykøbing Bugt, Flyndersø, Skansehage, Søndervang og Skredbjerg.

Hvid Stork *Ciconia ciconia* (7, 37, 1)

Første iagttagelse siden 2008: Givetvis på dagen, hvor det hele var i bevægelse: 15/4 13:35 1 NØ Bakken, Nørrevang (JHC, EVR) – gav en del frustrationer på Gravhøjen, hvor flere kikkede forgæves mod nord.

Skestork *Platalea leucorodia* (0, 3, 1)

Fuldt hus i 'hvide hejrer' – ikke ildel! De tidligere observationer er fra 1974, 1998 og 2000, så historien om, at når det regner på præsten gælder (desværre) ikke for denne art. Selv om den jyske ynglebestand efterhånden må anses for at være yderst veletableret, er arten stadig sjælden i Østdanmark, og i Rørvig har den rigtig raritets status..

Årets observationer: 9/5 – 11/5 (TEJ m.fl.), 15/5 (PG) og 20/5 1 ad (EVR) Hovvig. Bedømt til at være samme fugl.

Hvorvidt den har været på lokaliteten de dage, hvor den ikke er registreret må stå hen i det uvisse, men den er nok via sin adfærd mere løjrefaldende end de to hvide hejrer.

Med en synlig art som denne, kan det ikke anses for usandsynligt, at det samme individ bliver set på flere lokaliteter.

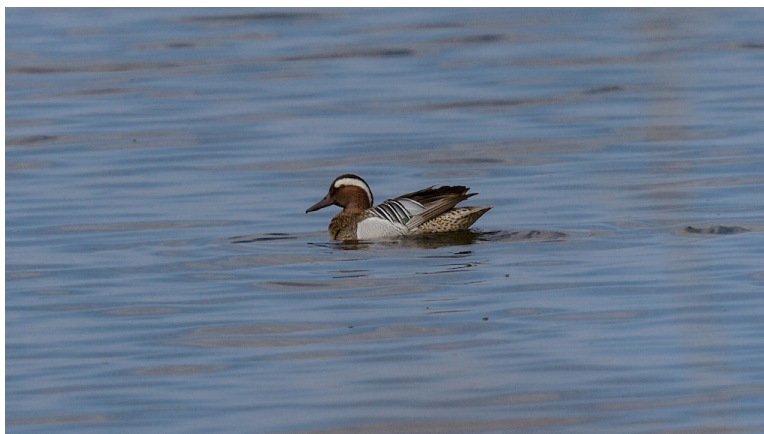
Fuglen fra 1998 var væk fra Hovvig 15/6 – 31/6, og netop i denne periode var der 4 dage med observationer fra Klydesøen, men ikke senere – så der er en god mulighed for, at det var det samme individ. Det er ligeledes påfaldende, at selv om der foreligger 876 registreringer i DOFbasen fra Østdanmark, så er det ikke lykkedes at finde en eneste dag, hvor to lokaliteter samtidigt har kunnet byde på rastende Skestork. Det er givetvis umuligt at sige med sikkerhed, men en turnerende Skestork vil kunne kaste observationer af sig fra flere lokaliteter. Som et meget sandsynligt eksempel kan nævnes 2010, hvor en flok på 3 Skestorke blev set på 3 lokaliteter (1 VSJ og 2 NSJ) – alle er i øvrigt talt med i opsummeringen i årsrapporten.

Der burde foretages en samlet analyse af de 'hvide hejrer' forekomst i Østdanmark (og måske skulle Sverige inkluderes) – materialet indeholder antagelig flere gengangere end man umiddelbart regner med.

Andefugle

Af Niels Henrik Valerius (Svaner – Gæs)
og Lars Andersen (Ænder)

Vandfugle Hovvig

Største rasttal pr. måned

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Lille Lap	-	-	-	1	2	2	4	11	13	7	-	-
Toppet Lap	8	-	2	31	33	31	27	35	11	9	3	-
Skarv	11	140	340	300	xxx	400	1380	1040	330	400	70	11
Fiskehejre	7	2	11	21	7	6	19	19	10	10	8	4
Knopsvane	97	5	87	257	202	252	252	196	102	57	55	46
Pibesvane	-	-	-	23	-	-	-	-	-	5	5	-
Sangsvane	130	45	48	129	2	-	-	-	-	4	98	35
Blisgås	-	-	14	8	-	1	-	-	2	15	-	20
Grågås	570	188	344	180	483	670	1300	2030	2300	650	390	300
Canadagås	525	76	16	-	-	16	-	45	52	2	210	300
Bramgås	-	-	1	1	1	-	-	-	53	155	150	39
Gravand	27	-	68	66	64	68	103	43	17	68	79	60
Pibeand	48	-	66	102	14	15	17	35	740	260	110	62
Knarand	8	-	33	26	9	54	20	99	98	446	321	38
Krikand	8	4	38	145	53	157	234	410	560	650	50	98
Gråand	243	25	35	210	45	30	100	150	75	150	250	160
Spidsand	-	-	3	5	-	2	2	8	60	77	4	1
Atlingand	-	-	-	3	4	1	-	1	-	-	-	-
Skeand	-	-	-	106	51	48	54	334	561	605	330	62
Taffeland	7	-	14	9	15	21	34	42	102	62	74	15
Troldand	680	-	860	410	80	40	48	63	147	450	800	880
Bjergand	92	-	2	9	2	1	-	-	1	36	380	360
Hvinand	138	-	570	430	75	46	79	88	73	35	95	90
Lille Skal.	16	-	12	4	-	-	-	-	-	-	1	-
Top. Skal.	9	-	2	28	27	6	5	-	-	3	6	1
Stor Skal.	2	6	31	30	-	-	-	-	-	-	22	2
Blishøne	60	-	180	270	170	260	220	240	110	190	80	6
Hjejle	-	-	-	-	-	-	1	1100	1040	1500	1700	-
Vibe	1	3	4	20	30	68	430	850	640	470	140	2
Brushane	-	-	-	-	5	1	10	32	53	34	-	-
Sortklire	-	-	-	1	1	18	23	9	10	7	2	-
Rødben	-	-	-	6	8	7	12	10	2	3	1	-
Hvidklire	-	-	-	5	1	2	48	22	5	2	-	-
Svaleklire	-	-	-	6	1	3	14	7	1	-	-	-
Tinksmed	-	-	-	2	13	3	73	86	3	-	-	-

Ikke medtaget i skemaet (maks.tal): Gråstrubet Lappedykker (6), Sorthalset Lappedykker (1), Rørdrum (3), Silkehejre (1), Sølvhejre (2), Skestork (1), Sædgås (11), Kortnæbbet Gås (2), Knortegås (5), Ederfugl (2), Sortand (1), Vandrikse (5), Grønbenet Rørhøne (4) og Trane (18).

Desuden er set yderligere hele 20 vadefuglearter samt 7 måge/ternearter.

Knopsvane *Cygnus olor*

Trækkende fugle forår 23/2. – 5/4. i alt 49. Højeste dagstotal 23/2 26. Efterår 39 fra 25/9 – 26/12. Højeste dagstotal 26/12 22.

Største rasttal i Hovvig.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
97	5	87	257	202	252	252	196	102	57	55	13

Antallet af rastende Knopsvaner i Hovvig meget stabilt set over en årrække. Den største koncentration af rastende Knopsvaner blev set i Nykøbing Bugt i januar og februar (240 og 300). Det højeste rasttal var 18/1 152 Rørvig Bugt. Ynglefugle: Minimum 5 kuld set i Hovvig.

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Et forårstræk over middel med i alt 106 fugle. Resultatet er dog meget stærkt påvirket af en enkelt observation fra Nykøbing 16/4 af hele 85 fugle. De øvrige observationer var mere traditionelle. Tidligste trækobservation var 7/4 med 4 fugle. Herefter sås 10/4 7 og 15/4 10. Også for Pibesvane var forårstrækket på grund af den langvarige vinter forskudt 1 - 2 uger.

Til gengæld blev der for en gangs skyld set rastende fugle i foråret, tidligst 5/4 2. Mellem 15/4 og 17/4 rastede op til 23 fugle i Hovvig, hvilket er mange om foråret.

Efterårstrækket omfattede 60 fugle fordelt på 5 dage mellem 12/10 og 7/11, hvilket er ganske normalt. Til gengæld ser det ud til, at de er fløjet lige igennem og ikke har følt sig fristet af Hovvig. Kun 3 observationer af i alt 11 fugle blev det til i efteråret (2/10 1, 21/10 5 og 6/11 5).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Det største forårstræk i Rørvigs historie med 1712 (75% højere end den hidtidige rekord på 941 fra 2009) østtrækkende fugle, hvoraf 90% passerede igennem i de første 2 uger i april, dvs. et hovedtræk 1 - 2 uger senere end normalt. Alle tiders dagsrekord blev sat 3/4 711 Ø Korshage. Næsten det dobbelte af den tidligere fra 2004 på 389. Kun 2 større trækdage uden for denne periode, nemlig 5/3 75 og 6/3 86. Seneste trækobservation fra foråret var 2/6 3.

Det store antal skal nok ses i lyset af den kolde vinter, hvor et større antal Sangsvaner end normalt har måttet overvinde syd for eller i Danmark, men naturligvis også den langvarige vinter, som medførte forsinkelse af trækket og dermed højere intensitet, da det endelig kom i gang, analogt med hvad der gjaldt det rekordstore tranetræk

Efterårstrækket omfattede 382 fugle, flest i november, med de første 16/10 og de sidste 26/12.

Største rasttal pr. måned i Hovvig

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
130	14	48	129	2					4	98	35

Antallet af rastende Sangsvaner lå på niveau med tidligere år. Der var Sangsvaner frem til 26/5 og igen fra 16/10.

Sædgås *Anser fabalis* (72, 7067, 89)

Et meget svagt år, hvilket kan undre i betragtning af den strenge og langvarige vinter, som nok skulle have drevet flere af denne meget vejrfølsomme art mod syd og dermed givet basis for et større tilbagetræk.

30/1 2, 28/2 4, 5/3 5, 27/3 5, 1/4 28 og 3/4 10 – dermed sås i alt 54 østtrækkende i foråret, langt færre end normalt.

De sydvesttrækkende fugle begrænsede sig til 2 på årets første dag og 20 på årets sidste.

19/1 11 rast Hovvig (Skovsædgås), ellers kun et par enlige: 3/3 1 og 17/4 - 21/4 1 Hovvig, samt 9/5 – 11/5 1 Nakke Kær. Også sidste 2 identificeret som Skovsædgås (afslåede individer).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus* (0, 416, 7)

Der ses ikke mange Kortnæbbede Gæs på vore længdegrader trods vores relativt vestlige placering. Årets fund nærmest i underkanten af det gennemsnitlige. Eneste trækobservation var 2 fugle 2/4. 1 eksemplar rastede i Hovvig 29/4 og 10/5 og endelig 17/12 2. 1 sås overflyvende Hovvig 15/10.

Blisgås *Anser albifrons*

Årets indledtes med lidt vinterflugt: 22/1 3 og 22/2 8 SV Hovvig.

Fortsat fremgang for denne art og for 3. år i træk årsrekord nu på 237 forårstrækkende fugle, mens forårets 2 topdage 5/3 60 og 3/4 57 indtager top 2 og 3 i historien. Trækket forløb mellem 27/2 og 9/4.

Efterårstrækket nåede 70, her iblandt dog 55 trækkende NØ, hvad de så ellers skulle der for, over Rørvig 9/10.

Rastende fugle blev set i Hovvig mellem 1/3 og 2/4 med flest 11/3 14. Igen fra 27/9 – 14/10 med maksimum på 6/10 15 og fra 2/12 – 30/12 med maksimum 17/12 20. Endelig kom der en sommerobservation 1/6 1 rastende Hovvig.

Grågås *Anser anser*

Igen blev der observeret mange Grågæs, både rastende og trækkende. I alt blev der i første halvår observeret 2735 trækkende Grågæs, hvilket er ca 10% færre end i rekordåret 2012, næppe nogen signifikant forskel. Yderdatoerne var 1/1 – 12/6. Trækket kulminerede ultimo marts – primo april (28/3 – 3/4), hvor halvdelen af forårstotalen passerede igennem. Største dag var dog allerede 5/3 med 451. Efterårstrækket omfattede knap 1500 fugle, med kulmination medio oktober.

I første halvår var det maksimale antal rastende fugle i Hovvig lidt over gennemsnittet fra de senere år, men fra juni og frem til oktober var antallet betydeligt højere end gennemsnitligt, men igen lidt lavere end i rekordåret 2012. Større rasttal er også noteret fra Ringholm 19/1 920, Slettermosegård 27/1 126 og 24/3 400 samt Søndervang 21/2 200.

Der er ingen oplysninger, der kan dokumentere antallet af ynglepar i Hovvig. Uden for Hovvig er der fundet enkelte ynglepar i Dybesø, Flyndersø og Slettermosegård. Herudover blev der set 3 kuld samtidig i vandhullet ved Danmarks midtpunkt. Det er næppe ynglefuglene fra Dybesø eller Flyndersø, og slet ikke fugle fra syd for Rørvig, så der har i hvert fald været 5 ynglepar på den nordlige del af halvøen.

Største rasttal pr. måned i Hovvig

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
570	188	344	180	483	670	1300	2030	2300	650	390	300

Grå Gås sp *Anser non det*

Ubestemte Anser fra trækket: Forår i alt 393. Efterår i alt 267.

Canadagås *Branta canadensis*

Forekomsten meget lig det vi så i 2012.

Forårstrækket omfattede 530 fugle, hvoraf 348 passerede mellem 26/2 og 5/3. De første østtrækkende sås allerede 21/1. Efterårstrækket omfattede 325 fugle, tidligst 24/9 og med kulmination primo/medio november.

Ligsom sidste år overraskende med mange observationer i sommerhalvåret, hvilket bevirkede nye rastrekorder både i august og september.

Største rasttal pr. måned i Hovvig

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
525	76	16			16		45	52	2	210	

Store rasttal blev set 19/1 630 Ringholm, 24/1 530 Nykøbing Bugt og 26/2 215 Rørvig Bugt. Det største fourageringstræk blev noteret 17/12, hvor 1000 blev set overflyvende Nykøbing omkring dagry.

Canadagås x Grågås (hybrid) *Branta canadensis x Anser anser*

13/1 2 rast Ringholm af denne ikke helt ualmindelige hybrid.

Bramgås *Branta leucopsis*

Bortset fra en tidlig trækobservation 5/3 forløb forårstrækket mellem 28/3 og 2/6 med 15/4 1013 og 13/5 1380 som de største dage. I alt blev der set 3117, hvilket er noget lavere end de senere år. Rørvig ligger jo nord for hovedtrækkruten, så betydelig variation i antal fra år til år er forventeligt.

Efterårstrækket var større end sædvanligt med 2405 fugle mellem 25/9 og 10/11 med de største dage 11/10 380 og 12/10 953.

En enkelt fugl rastede i Hovvig i foråret, mens der konstant var rastende Bramgæs i Hovvig fra 16/9 og året ud, flest 29/10 155.

Et par enkelte vinterobservationer blev det også til. 12/1 60 overflyvende Vesterlyng, og 27/2 21 rastende Nykøbing.

Knortegås *Branta bernicla* (93, 34052, 105)

Af 105 fugle blev 90 bestemt som Mørkbuget Knortegås og alle fuglene henføres til den mørkbugede race.

Kun 1 forårsobservation af 2 trækkende Korshage 1/5

Efterårstrækket omfattede 38 fugle mellem 19/9 og 24/9.

I alt 65 rastende fugle, hovedsagelig på Korshage, Skansehage og Rørvig Bugt mellem 30/9 og 15/10.

Temmelig usædvanlig er 1/10 5 rast Hovvig. Sjældent den relativt maritime art kommer herind.

Ikke noget prangende år for Knortegås.

Nilgås *Alopochen aegyptiaca* (0, 8, 3)

19/4 sås 3 adulte fugle trække mod syd på Korshage og minutter senere Rørvig Bugt.

I alt 11 Nilgæs er nu set i Rørvig. Seneste var 2011, hvor der blev set 4.

Gås sp *Anser/Branta non det*

Under denne kategori: 24/1 800 Grå/Canadagås OF Nykøbing Bugt. Fra trækket i alt 78 forår og 1285 efterår.

Sidstnævnte boostes især af 26/11 1000 nok Grågås Plantagen set ude mod Klint.

Gravand *Tadorna tadorna*

Forårstræk: 5/3 - 24/5 med i alt 82. Største dag blev 15/4 16 Ø Korshage.

Efterårstræk: 23/8 - 29/10 med i alt 16, flest 14/9 7 V Korshage.

Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 16/7 103)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gravand	27	-	68	66	64	68	103	43	17	68	79	60

Pibeand *Anas penelope*

Forårstræk: 5/3 - 15/4 med i alt 57. Største dag blev 15/4 43 Ø Korshage Ø. Ny sæson- og dagsrekord.

Efterårstræk: 2/9 - 25/10 med i alt 485, hvilket er klart over gennemsnittet, flest 7/9 160 V Korshage.

Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 17/9 740)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Pibeand	48	-	66	102	14	15	17	35	740	260	110	62

Knarand *Anas strepera*

Forårstræk: Eneste trækdag blev 14/4 2 SØ Korshage. Arten er set årligt, men fåtalligt på forårstræk siden 2010.

Efterårstræk: 0

Største rasttal pr. måned i Hovvig: (højeste antal 27/10 446)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Knarand	8	-	33	26	9	54	20	99	98	446	321	38

Krikand *Anas crecca*

Forårstræk: 6/3 - 16/4 med i alt 170, hvilket er uhørt mange lokalt set og ny sæsonrekord. Langt den overvejende del 162 trak øst på den store trækdag 15/4 og markerede dermed en ny dagsrekord.

Efterårstræk: 17/7 - 14/12 med i alt 232, flest 23/9 59 V Korshage.

Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 29/10 650)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Krikand	8	4	38	145	53	157	234	410	560	650	50	98

Gråand *Anas platyrhynchos*

Forårstræk: 5/4 - 10/4 med i alt 8. Største dag blev 9/4 4 Ø Korshage.

Efterårstræk: 13/10 - 28/11 med i alt 25, flest 17/11 11 V Korshage.

Største antal 24/1 580 Rørvig Bugt.

Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gråand	243	25	35	210	45	30	100	150	75	150	250	160

Spidsand *Anas acuta*

Forårstræk: 10/4 4 - 15/4 6 - i alt 10, hvilket er en del flere, end der bliver set på et normalt forår.

Efterårstræk: 3/9 - 23/9 med i alt 69, flest 23/9 57 V Korshage.

Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 1/10 og 8/10 77)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Spidsand	-	-	3	5	-	2	2	8	60	77	4	1

Atlingand *Anas querquedula* (225, 356, 6)

Første observation var 15/4 3 Hovvig - to hanner og én hun. Herefter blev de set regelmæssigt frem til 10/6. Oftest kun en enkelt han, men 15/5 så KR 3 rastende hanner og en hun. 20/5 og 22/5 2 hanner. Der blev set en hun igen 30/5.

Atlingænderne var der altså i en længere periode henover ynglesæsonen, men stadig ingen rapportering af yngel.

Deruover en enkelt observation fra en usædvanlig lokalitet: 4/5 1 han rast Dybesø.

Efterår: 15/8 og 28/8 1 Hovvig.

Alt i alt vurderet til 5 forårsfugle og 1 efterårs.

Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Atlingand	-	-	-	3	4	1	-	1	-	-	-	-

Skeand *Anas clypeata*

Forårstræk: Eneste dag med forårstræk var 15/4, hvor hele 5 arter af svømmeænder blev set på forårstræk på Korshage. Skeand bidrog med 5 mod Ø.

Efterårstræk: 14/8 - 7/9 med i alt 17, flest 1/9 12 V Korshage.
 I Hovvig er observeret 3 - 4 kuld (PG oplyst).
 Hovvig er Danmarksmester i Skeænder! I år i et opløb med Tipperne (max. 575 her).
 Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 12/10 605)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Skeand	-	-	-	106	51	48	54	334	561	605	330	62

Taffeland *Aythya ferina*

Forårstræk: 0.
 Efterårstræk: 0.
 Dårligt år i Hovvig uden ynglefund og med rasttal under gennemsnittet i de fleste måneder.
 Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 16/9 102)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Taffeland	7	-	14	9	15	21	34	42	102	62	74	15

Troldand *Aythya fuligula*

Forårstræk: 4/1 8 og 28/4 4 - i alt 12.
 Efterårstræk: 17/7 - 28/11 med i alt 22, flest 13/10 7 SV Korshage.
 Ingen ynglefund. Dybesø højst 25/4 22.
 Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 18/12 880)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Troldand	680	-	860	410	80	40	48	63	147	450	800	880

Bjergand *Aythya marila*

Forårstræk: 18/1 - 5/4 med i alt 41. Største dag blev 20/1 34 Ø Korshage.
 Efterårstræk: 18/11 - 7/12 med i alt 79, flest 6/12 37 V Korshage.
 Største rasttal pr. måned i Hovvig: (største antal 26/11 380)

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Bjergand	92	-	2	9	2	1	-	-	1	36	380	360

Ederfugl *Somateria mollissima*

Forårstræk: 4/1 - 24/5 med i alt 3570. Største dag blev 7/4 970 Ø Korshage.
 Efterårstræk: 30/6 - 7/12 med i alt 3958, flest 18/10 1100 Ø Korshage.
 Største antal rastende: 29/10, 31/10 og 4/11 3000 alle Korshage.
 Tallene både for vinter 2012/13 og starten på næste vinter er under vanlig standard. Hvilket også er tilfældet for de øvrige havdykænder. Ederfuglen er i tilbagegang, men den eksakte årsag til de lave rasttal hos os kendes ikke i skrivende stund. Det er oplagt at tro at der er sket noget med fødegrundlaget.

Kongeederfugl x Ederfugl (hybrid) *Somateria spectabilis x S. mollissima*

30/1 - 12/3 1 3k+ han Korshage. Den blev set på 23 observationsdage. Lå ofte tæt på kysten, og der er mange dokumentationsfoto.
 Blev i første omgang meldt ud som Kongeederfugl på grund af de mange matchende kendetegn, men bl.a. hovedtegning og lysegrå skulderfjer viste, at det var en hybrid. Første gang denne type hybridtype er registreret i Danmark – så der er lidt DK'er over den.

Havlit *Clangula hyemalis* (393, 9301, 76)

Meget lav årstotal på blot 76 fugle.
 Forårstræk: 18/1 - 10/4 med i alt 8. Største dag blev 3/3 4 V Korshage.
 Efterårstræk: 18/10 - 9/12 med i alt 58, flest 7/12 15 V Korshage.
 Største antal rastende: 2/1 4 Korshage.

Sortand *Melanitta nigra*

Forårstræk: 2/1 - 24/5 med i alt 2798. Største dag blev 4/1 460 Ø Korshage.
 Efterårstræk: 3/6 - 7/12 med i alt 3824, flest 28/11 975 Ø Korshage.
 Ingen større vinterrasttal. Største antal rastende var fra foråret: 3/4 1300 Korshage.

Fløjlsand *Melanitta fusca*

Forårstræk: 3/1 - 24/5 med i alt 417. Største dag blev 1/4 82 Ø Korshage.

Efterårstræk: 30/6 - 7/12 med i alt 960, flest 23/9 589 V Korshage, hvilket er ny dagsrekord. Den gamle var på 387 helt tilbage fra 23/3 1986.

Største antal rastende: 26/2 330 Kysten ved Sandflugtsplantagen.

Hvinand *Bucephala clangula*

Forårstræk: 18/1 - 18/5 med i alt 129. Største dag blev 10/4 25 Ø Korshage.

Efterårstræk: 21/8 - 7/12 med i alt 64, flest 7/12 32 Ø Korshage.

Største antal rastende: 25/1 4000 Rørvig Bugt. Det er tredje største rasttal fra området. Generelt et dårligt år i Hovvig med små rasttal hele året. Dybesø maks. 4/5 24.

Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Hvinand	138	-	570	430	75	46	79	88	73	35	95	90

Lille Skallesluger *Mergellus albellus*

Igen en god isvinter fra midten af januar og nogle uger frem, som gav en god periode med denne smukke fugl. Største antal rastende: 24/1 38 Nykøbing Bugt og Rørvig Bugt 25/1 38. Forskellig fordeling af køn i de to flokke peger på, at det formodentlig ikke var de samme fugle. Derudover blev der den 24/1 set 9 ved Nakke Sydvest. En flok på 38 er i øvrigt rekord for januar.

Bedste observationer i Hovvig: 10/1 11, 11/1 16 og 26/3 12.

Forårstræk: Eneste trækdag blev 15/4 2 Ø Korshage. Lille Skallesluger ses meget sjældent på forårstræk på Korshage.

Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Li. Skal	16	-	12	4	-	-	-	-	-	-	1	-

Toppet Skallesluger *Mergus serrator*

Forårstræk: 3/1 - 17/5 med i alt 282. Største dag blev 24/1 41 Ø Korshage.

Efterårstræk: 19/7 - 7/12 med i alt 445, flest 17/11 136 Ø Korshage.

Største antal rastende: 24/1 115 Nakke Hage.

Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Top.Skal	9	-	2	28	27	6	5	-	-	3	6	1

Forårstræk: 5/3 - 25/4 med i alt 60. Største dag blev 3/4 15 Ø Korshage og 2 NØ Nakke Nord i alt 17.

Efterårstræk: 10/11 4 S og 7/12 1 trk - i alt 5.

Største antal rastende: 25/1 195 Rørvig Bugt.

Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Måned	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
St.Skal	2	6	31	30	-	-	-	-	-	-	22	2

Rovfugle

af Jørgen Hulbæk Christiansen

© jorgen@scheel.dk

Tabel 1

Sæson/dagsmax (årstal i parentes) + et 10 års gennemsnit 2003 - 2012

	Forår			Efterår		
	Sæsonmax.	Dagsmax.	Gens.	Sæsonmax.	Dagsmax.	Gens.
Hvepsevåge	4776 (94)	3225 (94)	348	302 (89)	170 (90)	78
Sort Glente	8 (09)	2 (fl)	4	1 (99)	1 (fl)	0
Rød Glente	101 (12)	15 (05)	59	50 (05)	18 (09)	18
Havørn	28 (07)	4 (11)	14	12 (10)	3 (08)	7
Rørhøg	240 (93)	41 (02)	152	83 (06)	19 (09)	45
Blå Kærhøg	181 (91)	34 (75)	98	55 (78)	40 (75)	33
Steppehøg/Hedehøg	11 (93)	4 (fl)	0			
Steppehøg	8 (12)	2 (12)	2	1 (fl)	1 (fl)	0
Hedehøg	11 (05)	4 (97)	5	1 (fl)	1 (fl)	0
Duehøg	75 (96)	13 (83)	24	17 (94)	3 (fl)	6
Spurvehøg	3043 (91)	765 (91)	1423	1052 (06)	319 (06)	460
Musvåge	7418 (96)	4200 (80)	2932	7362 (08)	1409 (08)	2828
Fjeldvåge	1443 (89)	405 (79)	220	94 (85)	107 (10)	39
Lille Skrigørn	1 (fl)	1 (fl)	0	2 (11)	1 (11)	0
Stor Skrigørn	1 (fl)	1 (fl)	0			
Kongeørn	3 (84)	1 (fl)	0	2 (76)	1 (fl)	0
Fiskeørn	214 (93)	58 (02)	119	42 (09)	12 (04)	26
Tårnfalk	196 (12)	33 (85)	92	30 (75)	15 (06)	31
Aftenfalk	45 (93)	11 (93)	3	49 (75)	30 (75)	0
Dværgefalk	139 (93)	29 (91)	79	19 (95)	7 (03)	10
Lærkefalk	161 (06)	45 (12)	69	9 (06)	4 (06)	4
Vandrefalk	53 (09)	7 (fl)	29	12 (04)	3 (04)	7
Totaler			5672			3592

Tabel 2

Forårstræk fordelt på 10-dages perioder.

	Feb	M	a	r	A	p	r	M	a	j	J	u	I alt
Hvæpsevåge								13	789	17	3		822
Sort Glente						4		1	3				8
Rød Glente	1	9	9	41	46	46	6	12	1	2	1		174
Havørn	3	5	1	13	3	1	4	2	1		1		34
Rørhøg				5	45	85	10	16	29		1	1	192
Blå Kærhøg		9	1	1	13	27	3	8	5				67
Kærhøg sp.						1			1				2
Steppehøg						1		1					2
Hedehøg								1					1
Duehøg		3		10	5	5							23
Spurvehøg	3	7		26	227	564	37	47	50	1			962
Musvåge	110	124	27	338	255	820	107	51	25	3		1	1861
Fjeldvåge				1	11	26	38	31	9				116
Kongeørn		1											1
Fiskeørn					73	42	5	6	1	2	1		130
Falk sp.									1				1
Tårnfalk				1	9	15	10	24	25				84
Aftenfalk								2	4			1	7
Dværgfalk					8	15	1	4	4				32
Lærkefalk							1	34	18				53
Vandrefalk				1	2	2	2	2	2				11
I alt	117	158	38	437	697	1654	224	255	968	25	7	3	4583

Ud over de i tabellen nævnte følgende: Havørn pri. jan 1, med. jan 1, ult jan 3 og Musvåge ult. jan 1

Tabel 3

Efterårstræk fordelt på 10-dages perioder.

	A	u	g	S	e	p	O	k	t	N	o	v	I alt
Hvæpsevåge		3	5	74	4								86
Rød Glente			2	1	2	2	2						9
Havørn	1	3	1	1	1	6	6		1			1	21
Rørhøg			7	47	10		2		1				67
Blå Kærhøg				2	1		1	2	4	1	1		12
Steppehøg								1					1
Hedehøg	1												1
Duehøg								2	1				3
Spurvehøg			5	278	11	10	20	41	138	3	3		509
Musvåge		2	27	107	75	131	103	455	280	6			1186
Fjeldvåge						4	6	8	1	1	1		21
Fiskeørn		3	1	16	3								23
Tårnfalk	2		2	8	2	1	1	4	1				21
Aftenfalk					2								2
Dværgfalk				2	1	3		1	3				10
Lærkefalk													0
Vandrefalk		1	1	4	1	1	1	2					11
I alt	4	12	51	540	113	158	142	516	430	11	5	1	1983

Udover de i tabellen nævnte disse: Hvæpsevåge pri. jul 1 og Musvåge ult. dec 2.

Hvepsevåge *Pernis apivorus* [28562 / 2514]

Nåede frem planmæssigt 8/5. En total på 822 trækkende er væsentligt bedre end gennemsnitstotalen for de seneste 10 år, og ligger også lige over gennemsnittet for hele årrækken 1973 – 2012 (se [RF rapport 2012](#)). Som set tidligere, var der en koncentreret passage medio maj: 16/5 279, 17/5 85 og 18/5 342. Øvrige dage ikke over 50. Sidste forårstrækkende blev set 2/6.

En enkelt østgående fugl 4/7 er lidt svær at rubricere.

Den første på egentlig efterårstræk blev set 17/8, og det blev til i alt 86 trækkende frem til årets sidste obsdag 18/9. Man bemærker især en rigtig stor ungfugletrækkedag 6/9 56 1k SV Hovvig.

Sort Glente *Milvus migrans* (2, 103, 8)

Mange for andet år i træk. Tangering af sæsonmax. med 8 fugle. Alle blev set på forårstræk: 14/4 2, 15/4 2, 8/5 1, 16/5 1 og 17/5 2. Helt klassisk med ryk medio april og medio maj.

Rød Glente *Milvus milvus* [1092 / 252]

Voldsom stigning i antallet af forårstrækkende. I alt 174 blev set på 43 dage mellem 27/2 og 8/6. Begge dele er ny rekord. Tidligere sæsonrekord var 101. Det var især i første halvdel af april, at det gik løs. Dagsrekorden fik et skub op ad: 14/4 20. Der ud over var der 3 dage med mere end 10: 3/4 15, 9/4 11 og 15/4 15. Den store stigning skyldes ganske givet, at bestanden i det sydlige Sverige har det godt og er i fremgang. Seneste bestandsopgørelse fra 2012 angiver 2290 par i Skåne og yderligere 200 par i Halland og Blekinge til sammen. Ud over de trækkende var der kun ganske få rastobservationer i foråret flest fra Hovvig.

I efteråret blev der på 7 dage mellem 25/8 og 2/10 set 9 trækkende. På ingen af dagene over 2. Ingen rastobservationer i efteråret.

Havørn *Haliaeetus albicilla* [210 / 82]

Havørnen er blevet en mere almindelig fugl, der ses ofte året igennem i Rørvigområdet.

I 2013 set på 119 dage. Månedsfordeling af obsdage:

jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
17	6	24	7	4	4	4	11	18	21	1	2

Vinterrastende blev især set i januar, hvor der var isdannelse i fjorden. Flest blev set 22/1 4 Hovvig, 26/1 5 Nykøbing Bugt og 5 Nakke Hage. Rekord mange - 39 fugle er i første halvår blevet indtastet med adfærdskoden trækkende eller trækforsøgende. 5 af disse set i januar regnes ikke for forårstrækkende. Forårstræktotalen bliver derfor 34 fugle set mellem 21/2 og 5/6. 28 fugle trak mod øst/nordøst, 3 trak vest-sydvest, en trak mod syd og endelig blev 2 set på trækforsøg. Ny dagsrekord 27/3 7 og i øvrigt var 24/3 3 og 21/4 4 eneste dage med over 2. Det kan til tider være meget vanskeligt grænsende til umuligt at afgøre, om en Havørn virkelig er på træk eller blot flytter sig lokalt/regionalt. Derfor kan det ikke udelukkes, at fugle som ikke er på træk, er blevet registreret som trækkende. Der skal fortsat opfordres til, at man er omhyggelig både med at vurdere, om den Havørn man ser, nu virkelig er på træk og med indtastningen af adfærdskoden i DOFbasen. Aldersfordeling: 4 ad (5k+), 27 imm (2 - 4k) og 3 uden aldersangivelse.

Efter forårstrækket lidt spredte strøobs i juni og juli.

Også i efteråret ualmindeligt mange observationer. Især fra Hovvig som i en længere periode havde en let genkendeligt 4k fugl, som til tider fik selskab af nogle ældre fugle og nogle få gange af yngre fugle. Der blev dog max set 3 rastende fugle pr dag i perioden 10/8 til 27/10. Hele 21 Havørne blev vurderet til at være trækkende mellem 5/8 og 22/11. Det er ny sæsonrekord. 17 trak mod S/SV og 4 mod Ø/NØ. Lidt usædvanligt var der ret mange (8) adulte fugle. Det kunne tænkes, at de adulte fugle, der i perioder rastede i Hovvig, er røget med i trækprotokollen, eller også er det blot et udtryk for, at der er flere adulte ikke ynglende fugle, der strejfer rundt. Der ud over var der kun 2 1k fugle og de resterende 7 var imm (2 - 4k). Ny efterårsdagsrekord med 3 trækkende både 25/9 og 1/10.

I december blot 2 observationer: 18/12 2 ad og 25/12 1 Hovvig.

Rørhøg *Circus aeruginosus* [4425 / 715]

Fik et godt år med 192 på forårstræk – solidt over de sidste 10 års gennemsnit.

Ankomst til Hovvig 17/3. Max 5 blev set rastende på en dag her i første halvår, men bedømt ud fra de køns- og aldersbestemte var mindst 7 forskellige individer i spil. De første på forårstræk blev set 28/3, og i alt blev 192 fugle set på træk i løbet af foråret. Et godt år noget over gennemsnittet for de seneste 10 år. Det var især perioden primo – medio april under de gamle fugles træk, der bød på mange fugle. 67,7 % af forårets trækkende er fra den periode. Et par dage var der rigtig gang i den 14/4 40 og dagen efter 15/4 26. Førstnævnte dag er kun en fugl fra den gældende Rørvig rekord på 41 fugle fra 2002, og er den næsthøjeste dagstotal gennem tiderne. Ud af de 40 fugle 14/4 var de 23 hanner. Den samlede andel af hanner af de trækkende i foråret udgjorde 42,1 %, hvilket er noget over gennemsnittet. Sidste sene trækkende set 11/6.

Ingen helt sikre tegn på yngel i Hovvig, selvom der i maj blev set et par i territorieflugt, og der 31/7 blev set 2 1k fugle.

Efterårstrækkende blev set mellem 24/8 og 29/10 (sent). Totalen blev 67 fugle og af disse blev de 47 svarende til 70 % set i den klassisk gode efterårstrækperiode for Rørhøg primo september. Tre dage nåede totalen over 10: 5/9 14, 6/9 13 og 7/9 12. I Hovvig blev der igen i andet halvår set op til 5 rastende på en dag.

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* [3647 / 829]

Få fugle og især ungfugle med lav forårstotal på 67.

Blot to iagttagelser fra januar – februar: 2/1 1 2k Hovvig og 24/2 1 overflyvende Nykøbing Havn. I Hovvig 6 observationer af enkelt fugle, og minimum 3 forskellige rastende fugle mellem 9/3 og 10/4. I perioden 5/3 – 9/5 var der 14 observationer af enlige rastende fugle på 4 forskellige lokaliteter. Forårstrækket var karakteriseret af relativt mange dage (33), hvor arten kunne ses på træk, men oftest var der kun ganske få fugle på disse. Dette resulterede i en lav total på blot 67 fugle, hvilket kan sammenlignes med gennemsnitstotalen for de seneste 10 år på 98. Kun 3 dage nåede dagstotalen over 5: 5/3 7, 14/4 12 og 15/4 12.

Det svage forårstræk skyldes uden tvivl en meget sløj ynglesæson i blandt andet Sverige i 2012. I Fågelåret 2012 regner man med, at kun ganske få par ynglede i Sverige i 2012. Så arten er igen nede på et lavt niveau. Den samlede andel af adulte hanner udgjorde 38,8 %, hvilket er en høj andel, og et udtryk for at meget få 2k fugle blev set under forårstrækket. Kun 12 blev set på efterårstræk mellem 5/9 og 13/11. På ingen dage mere end 2 fugle. Der var også få rastobservationer i efteråret. I Hovvig 8 observationer af enkelt fugle, men mindst 2 forskellige individer mellem 6/9 og 22/11. Der ud over blot en enkelt obs fra Søndervang. I december kun disse observationer: 14/12 1 ad han Slettermosegård, 28/12 1 ad han Hovvig og en ad hun Rørvig Bugt.

Steppehøg *Circus macrourus* (0, 27, 3)

Denne art, der for år tilbage var et regulært hit, har været årlig siden 2008.

Forår: 16/4 1 hun 3k+ Ø 11:38 Korshage (JB, HBr, JHC, TPA) kort efter set indtrækkende ved Kikhavn af Michael Trasborg, 6/5 1 2k NØ 15:25 – 15:30 Nakke Nord (AF).

Tredje år med efterårsobs: 12/10 1 1k SV 13:52 – 14:00 Hovvig (JHC, AF).

Hedehøg *Circus pygargus* (3, 192, 2)

Det var kun få forudt at se Hedehøg ved Rørvig i 2013. Kun 2 iagttagelser:

7/5 1 2k NØ 14:45 Nørrevang (JB, JS) Et tidsmæssigt klassisk forårsfund.

Ottende efterårs fund var som alle de tidligere fra august. En tidlig obs.: 2/8 1 2k han N til rast 20:01 – 20:05 Hovvig (JS). Der findes meget fine fotos af denne fugl her på hjemmesiden.

Kærhøg sp *Circus non det*

To iagttagelser fra Korshage: 15/4 1 han og 15/5 1 brun. Begge Blå Kærhøg/Steppehøg.

Duehøg *Accipiter gentilis* [1081 / 146]

I januar frem til 22/1 blev 1 han set ved flere lejligheder på lokaliteterne Hovvig, Slettermosegård, Nakke Syd og Søndervang. Fra 8/3 til 17/4 sås ved flere lejligheder 1 ad han og 1 2k hun raste i Hovvig. Der ud over blev enkelte Duehøge set raste i mellem 27/2 og 7/5 på lokaliteterne Nakke Nord og Korshage/Nørrevang.

23 fugle meget tæt på 10 årsgennemsnittet på 24 blev set på forårstræk mellem 5/3 og 15/4, flest ultimo marts. På 4 dage sås 3 fugle trækkende: 27/3, 28/3, 9/4 og 15/4 ellers ingen dage med over 2.

Kønsfordeling af 13 kønsbestemte: 5 ♂ og 8 ♀. Aldersfordeling af 13 aldersbestemte: 7 ad og 6 2k.

Efterårstræk: 15/10 1, 16/10 1 og 27/10 1, i alt 3.

Mellem 13/9 og 13/11 blev der set 3 forskellige rastende Duehøge i Hovvig: 1 ad ♀, 1 ad ♂ og 1 2k ♀. Der ud over kun 2 obs: 12/10 1 Nakke Skov og 25/10 1 Slettermosegård. Ingen set i december.

Spurvehøg *Accipiter nisus* [49324 / 7690]

Set rastende på 11 lokaliteter i januar/februar. Bortset fra 2 ved Slettermosegård kun 1 fugl pr dag.

I marts – maj er enlige fugle set rastende på 9 lokaliteter.

Forårstræk blev set på 46 dage mellem 27/2 og 31/5. Totalen endte på 962, hvilket er et pænt stykke under gennemsnittet for de seneste 10 år. Trækket kulminerede primo – medio april, hvor ca. 82 % af forårets trækkende blev set. Kun på to dage nåede totalen over 100: 14/4 334 og 15/4 187.

Ynglefugle: 1 par fik 2 unger på vingerne ved Slettermosegård og 1 par blev set revirmarkerende på Korshage i foråret. Desuden set i juli ved Rørvig, Nørrevang og Hovvig, hvilket tyder på flere ynglepar.

I løbet af efteråret blev 509 trækkende fugle set på 34 dage mellem 23/8 og 17/11. Flest ca. 55 % primo september. To dage var der over 100 trækkende: 7/9 167 og 25/10 103.

I december kun observeret på Korshage og i Rørvig By.

Musvåge *Buteo buteo* [117439 / 1974 - : 53529]

Trækket i marts påvirket af forlænget vinter og generelt et moderat år.

Vinterflugt: 27/1 1 SV Rørvig Bugt. Vinterrastende set på 16 lokaliteter med flest i området omkring Hovvig 5 – Nakke Skov 6 og Slettermosegård.3.

På hele 59 dage mellem 22/2 og 12/6 blev der set forårstræk. De fleste dage dog få fugle, hvilket gav en lav årstotal på 1861. Generelt var trækket sløvt i marts, og man skulle hen til midten af april før, der for alvor var noget, der mindede om ordenligt Musvågetræk: 14/4 322 og 15/4 438. Eneste øvrige dag med over 100 var 29/3 133.

I juni - juli kun ganske få observationer af enlige fugle.

1186 blev set på efterårstræk på 53 dage mellem 15/8 og 8/11. En halv dårlig efterårstotal sammenlignet med de seneste års efterårstotaler. Træktoppen indfandt sig medio – ultimo oktober, hvor 38,9 % af efterårets trækkende trak forbi. To dage med over 100 trækkende: 16/10 256 og 25/10 206. Den meget milde december er nok årsagen til at 2

fugle blev set trække Ø 31/12. De regnes ikke med i efterårstotalen, og hører måske nærmere hjemme under "forårstræk" for 2014.

I december blev som mest set 6 rastende vinterfugle i Hovvig og max 4 på Nørrevang.

Fjeldvåge *Buteo lagopus* [15074 / 1047]

Bestanden skrumper og 116 forårstrækkende Fjeldvåger er få fugle.

Eneste obs i januar - februar var en overflyvende fugl på Korshage 21/2. Trækket startede 31/3 med den første adulte fugl og frem til 19/5 blev i alt set blot 116 fugle på 22 obsdage. Det er en meget lav forårstotal. Tidsmæssigt forløb trækket helt normalt med gamle fugle medio - ultimo april og lidt ungfugle primo - medio maj. Største dagstotal og eneste dage med over 10 under de gamle fugles træk blev 21/4 15 og 22/4 22 og tilsvarende under ungfugletrækket 8/5 13 2k.

Ganske få rastobservationer: Forår 16/3 - 17/3 1 Hovvig og 3/5 1 2k Korshage og efterår 2/10 1 Korshage og 18/11 1 1k Hovvig.

21 fugle blev der set på efterårstræk på 11 dage mellem 25/9 og 20/11. 2/10, 12/10 og 16/10 blev set 3 trækkende, hvilket var de største dagscifre.

Kongeørn *Aquila chrysaetos* (2, 27, 1)

Kongeørn ses sjældent og langt fra årligt på træk ved Rørvig. Det er første gang siden 2007, at arten er registreret i området.

5/3 1 imm tf 13:10 Korshage (JB, JHC) og V 13:12 - 13:15 Nørrevang (AF, EVR). Typisk med et fund fra marts.

Månedsfordeling af observationer af 27 Kongeørne set ved Rørvig 1973 - 2012

mar	apr	maj	okt
10	6	2	9

Det ses tydeligt, at marts og oktober er de bedste måneder, hvis man vil se Kongeørn.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* [3999 / 483]

Brød igennem med et par store dage efter det kolde tidlig-forår og præsterede med 130 forårstrækkende bedre end i flere år.

De første blev set på træk 3/4. Det var andet år i træk arten ikke blev set i marts. Middelankomst datoen for Fiskeørn 1973 - 1997 28/3 (jubelumsrapporten) sammenlignet med perioden 1998 - 2012 27/3. En del fuglearter, blandt andet visse Afrikatrækkere, har rykket deres ankomst væsentligt i forbindelse med klimaforandringerne. Det lader ikke til at være tilfældet for Fiskeørn, der stadig ankommer meget præcist de sidste dage af marts eller første dage af april.

Forårets træktotal blev på 130 fugle, og de blev set på 23 dage mellem 3/4 og 5/6. En total lige over gennemsnittet for de seneste 10 år. Bulrede igennem med et par virkelig gode dage 9/4 - 10/4, hvor henholdsvis 35 og 26 fugle blev set.

Dagstotalen fra 9/4 er den tredje bedste gennem tiderne ved Rørvig. Et sekundært ryk indtræf 14/4 - 15/4 med henholdsvis 19 og 16 fugle. Ellers ingen dage med mere end 4 fugle.

Årets eneste obs, der minder om rast, var 29/5 1 rast senere trækkende Nørrevang.

Ingen sommerobservationer.

23 fugle blev set på efterårstræk på 11 dage mellem 14/8 og 15/9. Det er en smule under gennemsnittet for de seneste 10 år. Højeste dagscifre blev 6/9 4 og 7/9 4.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* [1974-: 3208 / 1975-: 522]

Generelt ikke det store falkeår - også denne art trak under middel.

Der er rapporteret rastende Tårnfalke fra 14 lokaliteter i januar/februar. Bortset fra 2 ved Nakke Syd blot 1 fugl pr dag pr lokalitet. I træktiden marts - maj blev højeste rasttal 4 på Korshage.

Forårstrækket foregik mellem 31/3 og 18/5 og totalen blev på 84 fugle. En total lidt under gennemsnitsniveauet for de seneste 10 år. Eneste dage med over 10 fugle var 15/4 11 og 18/5 11.

Ynglefugle: 1 sikkert par i kasse på Korshage, men 2 par blev set i territoriestrid i foråret. Vurderet ud fra øvrige obs i juni/juli nok også par i Hovvig/Slettermosegårdsområdet og måske yderligere et par på den nordøstlige del af halvøen. Efterårstræk blev set mellem 3/8 (tidligt) og 27/10. I alt 21 fugle, flest 6/9, 7/9 og 14/10 4.

Efter trækkets ophør set rastende på 4 lokaliteter i november - december. Alle obs vedrører kun 1 fugl.

Aftenfalk *Falco vespertinus* (1, 358, 9)

7 østrækkende fugle set i foråret er bedre end tiårsgennemsnittet.

8/5 1 ad ♂ 15:35 Korshage (AF, EVR).

10/5 1 2k ♂ efter rast 13:45 Flyndersø/Korshage (AF, CG, PHJ, EVR, US),

15/5 1 2k ♂ 17:04 Nørrevang (JB).

17/5 2 - 1 ad ♂ 13:03 - 13:13 Nørrevang/Korshage (AF, TPA, EVR) og 1 ♀ 14:51 Korshage (AF).

18/5 1 ♂ uden aldersangivelse 12:42 Korshage (CG, JS).

19/6 1 ♀ 10:21 Korshage (EVR). Hidtil seneste forårsobs.

Man bemærker især en meget sen fugl. Ellers et ret normalt forekomstmønster.

Efterår: 13/9 2 1k S efter rast 13:00 - 13:05 Hovvig (EVR).

Dværgfalk *Falco columbarius* [2634 / 354]

Endnu et år med meget tyndt forårstræk.

Få set på forårstrækket kun 32 på 13 dage mellem 3/4 og 18/5. Et niveau der svarer til 36,7 % af den gennemsnitlige forårstotal fra de seneste 10 år. Højeste dagcifre blev 9/4 6 og 15/4 9. Kun 7 hanner blev bestemt. En enkelt rast obs fra foråret: 29/4 1 Hovvig.

På 6 obsdage mellem 7/9 og 25/10 blev i alt set 10 på efterårstræk. Præcist gennemsnitsniveau for de senere år.

Højeste dagcifre: 23/9 og 25/10 3.

27/11 blev en rastende ad ♂ set på Søndervang. Lige på grænsen til at være en vinterobs.

Lærkefalk *Falco subbuteo* [1854 / 88]

Kunne ikke matche sidste års stor-træk.

En forårstotal på 53 fugle set 13 dage mellem 22/4 og 19/5 er et stykke under de seneste 10 års gennemsnitsniveau.

Dage med over 5: 7/5 13, 8/5 9 og 18/5 10.

Eneste rastende 6/5 1 Hovvig.

I andet halvår ingen trækkende. Til gengæld 9 dage med rastende fugle i Hovvig: En ret tidlig fugl fra primo august 5/8 ellers set mellem 13/9 og 24/9 med op til 3 fugle.

Vandrefalk *Falco peregrinus* [562 / 86]

Seneste års mønster forstærkes. Mens der fortsat ses en del rastende, ofte yngre fugle, synes det egentlige forårstræk af især adulte fugle i april – maj vigende og kom i 2013 helt ned på 11 fugle.

1 ad han overvintrede på halvøen og blev primært set i Hovvig, men også ved Nykøbing Bugt, Rørvig Bugt, Korshage og Dybesø. Sidst set 24/3. Ingen rastobservationer i april, men 6/5 blev en 2k ♂ set rastende i Hovvig. Endelig blev en sen fugl set på jagt over Dybesø 8/6.

Forårstrækket var decideret dårligt med blot 11 fugle set på kun 9 obsdage. Det svarer til 37,9 % af den gennemsnitlige forårstotal for de seneste 10 år. Eneste dage med mere end 1 fugl var 10/5 2 og 18/5 2. Om det bare er et tilfældigt udsving forårsaget af en ugunstig vejr-situation, eller om der ligger mere alvorlige årsager til grund for det lave resultat er lidt svært at afgøre. De svenske Vandrefalke havde en dårlig ynglesæson i 2012 (kilde Projekt Pilgrimsfalk ved Peter Lindberg) og dette afspejledes også i en meget lav ungfugleandel blandt udtrækkende ved Falsterbo samme efterår (Niels Kjellén "Fåglar i Skåne 2012"). Ved Rørvig ser vi normalt klart flest adulte fugle på forårstræk så lige i dette tilfælde, er den forklaring nok ikke årsagen til den lave total i foråret 2013. I 2013 havde i hvert fald de Skånske Vandrefalke atter en dårlig ynglesæson. Blandt andet forlod det mange årige faste ynglepar på Kullen yngleklippen på grund af forstyrrelse (forsætlig?) og ved Falsterbo dykkede antallet af trækkende fra 143 i 2012 til 80 i 2013. Så alt i alt er der god grund til at holde et øje med udviklingen de kommende år (Kilde Anser 4 2013 og Falsterbo Web). 6 af forårets trækkende blev aldersbestemt: 4 ad og 2 2k.

I løbet af efteråret blev der set i alt 11 trækkende Vandrefalke på 9 obsdage mellem 18/8 og 12/10.

Det er over middel. 8 blev aldersbestemt: 2 ad, 2 2k og 4 1k.

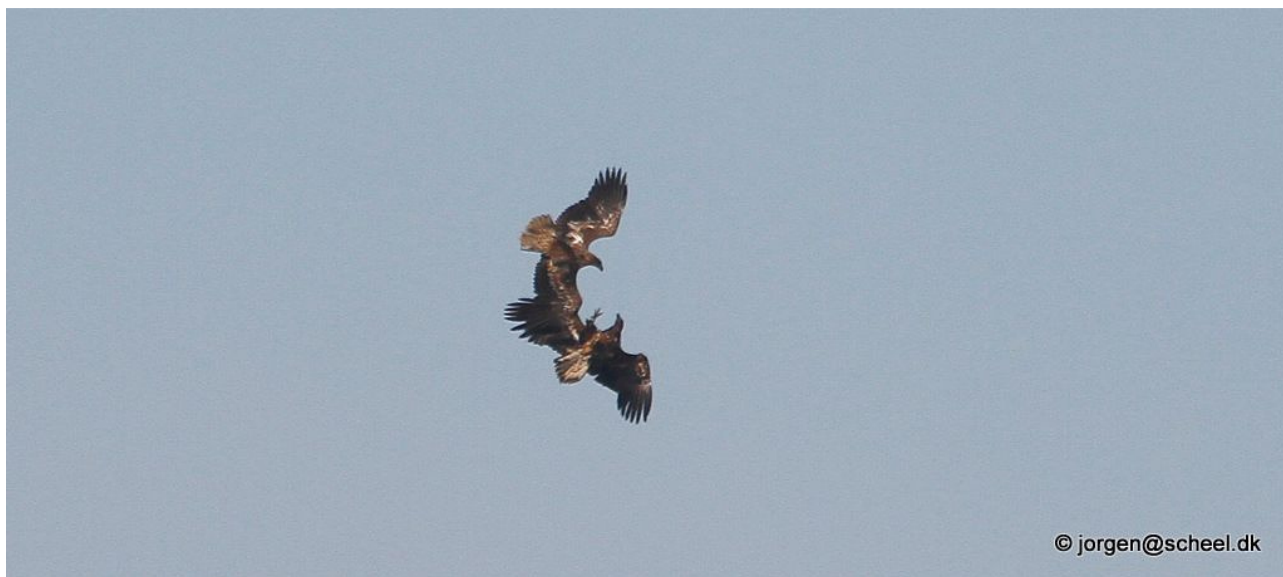
Mange rastende i efteråret mindst 3 forskellige i Hovvig: 1 ad ♂, 1 1k ♀ og 1 2k ♀.

Uden for Hovvig: 11/9 1 Flyndersø.

I december blot 14/12 og 18/12 1 2k Hovvig og 29/12 1 1k han overflyvende Søndervang.

Falk sp *Falco non det*

26/4 1 overflyvende Dybesø (Tårn/Lærkefalk) og 17/5 1 trækkende Rørvig Lyng (Lærkefalk?)

© jorgen@scheel.dk

Hønsfugle – Trane.

Af Niels Henrik Valerius

Agerhøne *Perdix perdix*

I år dukkede pludseligt et par op på Korshage, som blev set regelmæssigt fra 22/4 og frem til 14/7, hvor der pludselig var en flok på 11. Denne flok blev så set regelmæssigt frem til 30/12, idet antallet dog langsomt blev reduceret til 6. Desuden observationer fra Flyndersø og Langesø Mose af flokke af samme størrelse, som dem set i tilsvarende periode på Korshage, hvorfor det sikkert drejer sig om den samme flok. Til gengæld ingen observationer fra Søndervang og Nakke Nord, hvor arten blev set sidste år.

Vi har ingen viden om, hvem der måtte have udsat fuglene eller om de er kommet tilflyvende, men i hvert fald har vi registreret det første ynglefund i dette årtusind.

Vagtel *Coturnix coturnix* (0, 48, 3)

3 observationer, hvilket er 1 over medianværdien gennem de seneste 12 år, kort sagt et helt normalt år.

27/5 og 1/6 hørt henholdsvis Nakke Nord (EVR) og Søndervang (CG), de mest pålidelige lokaliteter i Rørvig for denne art. Desuden 1 hørt overflyvende (trækkende?) Rørvig 11/6 (LB).

Fasan *Phasianus colchicus*

Fremgangen i indrapporteringer fortsætter støt. I år nåede vi 98, fordelt på 9 observatører og 15 lokaliteter, en tilbagegang på 2 observatører og 1 lokalitet.

Vandrikse *Rallus aquaticus*

I alt 75 observationer mellem 15/4 og 26/11, begge yderobservationer fra Hovvig og altså ingen vinterfund. Ud over Hovvig er Vandrikse registreret regelmæssigt i Flyndersø med op til 3 til fugle, og den har utvivlsomt ynglet her. Ingen mulighed for at vurdere antallet af ynglende fugle i Hovvig. En enkelt observation fra Dybesø fra 27/4 tyder ikke på ynglen her. En rastende fugl blev set 2 gange i september i Rørvig Bugt.

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus*

I alt 87 observationer. Den første blev registreret trækkende 9/4 Rørvig Bugt. Fra 11/4 set regelmæssigt i Hovvig i et antal op til 4, bortset fra et ynglefund med 8 eksemplarer. Herudover set i Dybesø op til 3 fugle og enkeltobservationer Nørrevang, Nakke Nord, Søndervang, Nakke By, Nakke Kær og Slettermosegård. Kan meget vel have ynglet på flere af disse lokaliteter, ligesom antallet af ynglepar i Hovvig sandsynligvis er højere end det ene registrerede. Årets sidste observation var fra Hovvig 10/11.

Blishøne *Fulica atra*

Største rasttal pr. måned i Hovvig 2013

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
60	0	180	270	170	260	220	240	110	190	80	6

Isvinteren fortrængte Blishønsene til Nykøbing Havn og Bugt, hvor der blev set op til 560 (17/3). Bortset fra 1/1 60 Hovvig blev der ikke set Blishøns her før 6/3. Herefter blev der regelmæssigt set et normalt antal indtil december. Højeste rasttal for Dybesø var 60. Kun encifrede rasttal fra andre lokaliteter.

Der blev registreret ynglefugle i Hovvig, Slettermosegaard (2 par), Dybesø, Flyndersø og Nakke Kær. For første gang siden i hvert fald 2001 var der ingen ynglende Blishøns i vandhullet på Nørrevang nær Danmarks midtpunkt.

Trane *Grus grus* (23, 9475, 2300)

Det største tranear i Rørvigs historie både hvad angår et imponerende totalantal trækkende fugle på 2.277 i forhold til den hidtidige rekord fra 2005 på 2.044, som omfattede både trækkende og rastende fugle, og et endnu mere imponerende dagsmaksimum på ikke mindre end 1.665 fugle 9/4, en rekordforbedring på mere end 60% i forhold til rekorden fra 2005 på 956. En forklaring på denne trækeeksplosion skal nok (udover friske østenvinde på de rigtige dage og en generelt stigende tranebestand) især ses på baggrund af den meget langvarige vinter, som holdt trækket længe tilbage. Dette støttes også af, at trækket var forskudt 1 - 2 uger i forhold til de seneste efterhånden mange år, hvor trækmaksimum har ligget ultimo marts. Større trækdage var også 3/4 med 275 og 10/4 med 97. De første trækdage var 5/3 og 6/3, men herefter skulle vi helt frem til 27/3, før der igen blev set trækkende Traner, men stadig kun encifrede tal. Trækdage i marts 5, i april 13 og i maj 7, senest 18/5.

Gennem det meste af maj og frem til 4/6 var der rastende fugle i Hovvig, sidst 2 adulte fra 23/5 - 4/6. Dette pars adfærd indikerede, at et Tranepar i 2013 gjorde yngleforsøg i den nordlige del af Hovvig, men siden opgav forsøget. Arten således muligvis under etablering i den nordlige del af Hovvig.

Bemærkelsesværdigt, at der overhovedet ikke var observationer fra 2. halvår.

Vadefugle

Af Tonny Papillon og Jørgen Bech

Strandskade *Haematopus ostralegus*

Vinterfund: 16/1 - 3/2 op til 8 Korshage/Skanshage fandt isfri overvintring.

Ynglefugle: 2 hustagspar med succes på Korshage og Flyndersø. 18/6 førte et par en pull på stranden, og 13/7 blev 2 store pull fodret på Flyndersøengen. Også territoriehævdende fugle Rørvig Bugt og Nykøbing Bugt/Slettermosegård.. Træk (forår 23, efterår 71) afdæmpet og spredt. Rast aldrig over 14/8 13 Korshage. Sidste 3/11 1 Skanshage.

Klyde *Recurvirostra avosetta* (9, 882, 16)

Tre besøg i Hovvig:

18/6 2 (JS).

9/7 8 (PG, JS) – hvor 13/7 1 og 24/7 2 regnes for fugle fra denne flok.

29/10 6 (EVR, JS). En virkelig sen observation på et tidspunkt, hvor arten generelt står i Vadehavet. Dagen efter 3 i Borreby – men ellers 0 i oktober i Østdanmark.

Lille Præstekrave *Charadrius dubius* (1, 283, 17)

4 på forårstræk: 13/4 2 Ø og 15/4 2 Ø Korshage.

Ynglefugle: 5/7 – 13/7 2 ad med 2 juv Slettermosegård. Lav vandstand, blotlagt grus og kortgræs bød på god ynglehabitat i 2013. Fin art for det nyskabte område.

I nærliggende Hovvig 17/4 – 4/6 ofte 2, samt 10/6 – 21/6 1.

I Flyndersø 7/5 1 ad og 8/5 2 ad med han i display. Siden dog kun en enkelt fugl 21/5.

Tilbage i Hovvig 22/7 3 rast og 1 – 2 ses regelmæssigt frem til 13/9.

Uden for Hovvig: 21/7 1 SV Skanshage, 14/8 1 rast Korshage, 16/8 1 rast Slettermosegård og 18/8 2 1k rast + 1 V Flyndersø.

Hele året vurderet til 17 fugle med formodede gengangere Hovvig og Slettermosegård.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

Ingen vinterfund, så 3/3 1 Flyndersø var ankomst.

Ynglefugle (anslået): Korshage 2 par, Flyndersø 1 par, Skansehage 1 par og Rørvig Bugt 1 par. Ingen pull set. Efterårstræk i alt 62, flest 14/8 29 V Korshage. Efterårstræk især 2/8 – 6/8 op til 21 Hovvig og igen en top primo september 2/9 13 Skansehage, 5/9 13 Korshage og 8/9 12 Plantagekysten. Sidste blev 7/12 2 Skansehage.

Hjeje *Pluvialis apricaria*

Vinter og træg tilgang fra 7/3 og set frem til 7/5. Træk: 80 i alt.

Retur fra 18/7. Træk i alt 346 med største dag 23/9 97 SV Korshage.

Med efteråret kom flokkene. Hovvig største tal 28/8 1100 og 3/9 1040, samt 29/10 1500 og 8/11 1700. 3/11 1200

Ringholm nok samme gruppe. Fast flok på Flyndersø i sene efterår 18/11 – 2/12 med op til 205 (enkelt tælling 300) rast. Sidste var herfra 12/12 7.

Strandhjeje *Pluvialis squatarola*

Ét fund fra 1. halvår 6/4 2 rast Korshage.

Efterårstrækket startede 16/7 1 SV Hovvig. Herefter 36 trækkende i august (flest 31/8 13 ad V Korshage), 109 i september (med en stor dag 23/9 82 1k V Korshage), 8 i oktober og 2 i november. I alt 153 er mange og tilmed på et år med få optimale trækdage med V/NV-vinde.

Mellem 28/7 og 7/12 blev også set en del rastende Strandhjejler på Korshage (maks 23/9 7), Plantagekysten (maks 1/11 9), Skansehage (maks 19/10 6) og Hovvig (maks 9/10 2).

Vibe *Vanellus vanellus*

Vinterpåvirket sæsonstart. 1/1 1 Hovvig forsvandt skyndsomt. Arten dukkede op igen 27/2 3 Ø Nakke Nord. Trækket kom i gang primo marts især 5/3 49 Ø og 6/3 57 Ø Korshage, men gik så næsten helt i stå i den iskolde marts. Primo april blev derfor hovedperioden fra 3/4 53 Ø Korshage og med den største dag 8/4 348 Ø Korshage.

Forårets træktotal blev 693.

Ynglefugle: Hovvig: 16 – 20 par, halvdelen med succes (PG oplyst). Slettermosegård: 2 – 3 par uden pull. Flyndersø: 2 - 3 par involveret, usikkert resultat, lokaliteten blev hurtigt for tør. Langesø Mose: 2 – 3 par. Og som vanligt deltager landbruget med 0 par.

Fra højsommer og i efteråret markante flokdannelser i Hovvig: 25/6 68, 30/7 430, 28/8 850, 3/9 640, 24/10 470. Næsten alle var væk fra 2. halvdel af november, dog enkelte frem til 30/12 2.

Islandsk Ryle *Calidris canutus*

Ingen fra 1. halvår.

91 trækkende efterårsfugle fordelt på 7 obsdage domineret af 3 dage: 14/8 40 V, 1/9 27 V og 23/9 17 V Korshage.

Rastende fugle: Korshage 3/8 - 24/9 (11 obsdage, maks 1/9 11), Hovvig 30/7 - 16/9 (9 obsdage, maks 1/8 4),

Skansehage 18/7 - 3/9 (7 obsdage, maks 12/8 4), Rørvig Bugt 24/8 3 og Plantage Kysten 1/9 - 21/9 (2 obsdage med årets flok 21/9 31).

Sandløber *Calidris alba*

9 vinterfugle: 12/1 - 28/1 5 ved Korshage og 1/3 – 23/3 4 Kysten ved Sandflugtsplantagen.

Ingen forårsfugle. Kun 8 trækkende i august og 8 i september.

I efterårsperioden observationer af rastende Sandløbere fra de kendte kystlokaliteter: Korshage 19/7 – 28/9 op til 5, dog 10/10 17+ tr/rst ifølge foto. Skansehage 18/7 – 21/9 op til 3, Plantagekysten 7/9 – 26/11 op til 13 samt Flyndersø 28/9 6.

Dværgryle *Calidris minuta* (101, 1162, 13)

Med i alt 13 fugle bedste år siden 2008. Efter et par uhyre magre år.

Alle fugle set i Hovvig på nær én, som sås 3/9 ved Korshage. Ingen forårsfund, idet alle fugle er set i perioden 29/7 - 4/10. De omkring 12 fugle fra Hovvig: 29/7 1, 3/8 4, 4/8 – 6/8 2, 10/9 1, 12/9 1, 16/9 – 17/9 1, 19/9 – 20/9 1 og 4/10 1.

Temmincksryle *Calidris temminckii* (9, 316, 26)

Et fint år, hvor efteråret var over middel.

Forår, træk: 9/5 1 Ø og 19/5 3 Ø Korshage.

Forår, rast: 14/5 5 Hovvig og 18/5 2 Flyndersø.

Efterår, rast: 6/7 3 Slettermosegård. 22/7 – 7/8 9 observationsdage i Hovvig med flest 28/7 5 og i alt 12 (7 – 17) fugle.

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea* (33, 1469, 32)

Første fugle var 18/7 3 rast Skansehage.

Alle øvrige rastende fugle blev set i Hovvig i perioden 18/7 - 17/9 med hele 24 obsdage. Adulte fugle 18/7 – 13/8 vurderet til 18, 1k fugle 20/8 – 17/9 til 8. Største rast 25/7 7 ad.

Trækkende fugle ved Korshage: 14/8 1 V, 23/9 1 V og 24/9 1 1k V.

Året i alt 32 fugle (22 ad, 10 1k).

Sortgrå Ryle *Calidris maritima* (10, 224, 10)

Alle observationer af Sortgrå Ryle i 2013 var fra Korshage.

Vinterfund af rastende Sortgrå Ryle i perioden 19/1 - 31/1: 19/1 - 20/1 1, 27/1 - 28/1 1 og 31/1 2.

Første rastende fugl i efteråret dukkede op 28/9 1. Herefter 18/10 2, 13/11 1 og 17/11 1. Eneste trækkende fugl var 17/11 1 V Korshage.

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

2013 bemærkelsesværdig med stordag og trækrekord 23/9.

Isvinteren betød mange fouragerende Ryler omkring Korshage og i mindre grad Skansehage med 16/1 - 28/1 117 og 14/3 endnu 81 tilbage. Nogle rykkede til Rørvig Bugt 19/3 - 24/3 51.

På 19 obsdage i efterårets trækperiode i alt 1779 trækkende domineret af én kæmpestor trækdag:

23/9 1301 V Korshage - lige netop med et par mulehår en ny dagsrekord (tidligere 21/7-78 1292).

Almindelig Ryle var denne dag massivt på farten i et større ryk over hele Sydskeandinavien. Fra vores egen træklinje talte Børsterup Hage 712 og Kikhavn 1049. Falsterbo havde hele 2890. 4 andre østdanske lokaliteter havde omkring 250 hver, og også 320 Roshage i Thy slog voldsomt ud i forhold til normen.

Kærløber *Limicola falcinellus* (0, 18, 2)

Denne fine lille vader blev observeret 14/8 2 ad V Korshage (EVR, HVR).

Trak forbi spidsen i V-NV retning. Det er anden gang, den er observeret på Korshage gemmen tiderne.

En usædvanlig art på træk og så tilmed to. Fundet er beskrevet.

En søgning på 5 år (2009 - 2013) i DOF-basen afslører nemlig kun 15 Kærløbere rubricerede som trækkende. Heraf var de 8 inden for eller i umiddelbar nærhed af kendte rastlokaliteter. Yderligere 2 er Kærløbere, der trak væk fra kendte rastlokaliteter. Tilbage er 4 "rene" trækobs: 1 fra Hammerodde, 1 fra Stenbjerg, Thy og 1 - den eneste fra 2012 - fra Kikhavn samt altså årets 2 på vores side af fjordmundingen. Kærløber kommer ind østfra, så Blåvands fravær i materialet er næppe overraskende.

Brushane *Philomachus pugnax*

Uhyre få forårsfugle: 3/5 - 11/5 op til 5 Hovvig og 15/5 5 Flyndersø.

I efteråret gik det så løs. Tidlige nedtrækkere 15/6 1 rast Flyndersø og 17/6 1 Hovvig. 5/7 2 Slettermosegård. Og enlig trækfugl: 14/8 1 SV Korshage.

Alle øvrige er rastende fugle i Hovvig, der præsterede 76 dage med Brushans mellem 18/7 og 29/10:

Juli 12 obsdage, dags maks 25/7 og 30/7 10. August 21 obsdage, dags maks 24/8 32.

September 21 obsdage, dags maks 13/9 53. Oktober: 17 obsdage, dags maks 4/10 og 6/10 34.

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* (0, 202, 30)

Et år med en meget stor rastrekord 2/11 23 Flyndersø.

Blev set i perioden (6/9) 30/9 -15/11 på 3 lokaliteter.

Hovvig: 6/9 1. Inden for fænologien, men tidlig. Set flyve på nogen afstand og altså ikke det klassiske flush.

Skansehage: 30/9 1, 2/10 1 og 15/10 1.

Flyndersø: 2/10 4, 4/10 1, 5/10 1, 8/10 1, 12/10 1, 13/10 8, 2/11 23 !! (JB, CG) og 15/11 5.

2/11 blev en lokalrekord af jordskredstypen, hvor 23 Enkeltbekkasiner blev optalt på Flyndersø. Græsning af heste havde omdannet stort set hele den vestlige del omkring søen til én stor Enkeltbekkasinhabitat inklusive trampede stier ud til søkanten. 3 personer deltog i systematisk fællestramp, og Enkeltbekkasinerne piftede op én for én overalt.

På DK-niveau er de 4 største tællinger i 2013 17/10 24 Hønen, Fanø, 2/11 23 Flyndersø, Rørvig og 4/10 23 Ulbjerg Klint, Himmerland (på areal = Flyndersøengen) samt 17/10 17 Præstø Fed.

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Med en årssum på 1053 fugle blev der i 2013 rapporteret næsten dobbelt så mange fugle som i 2012. Årsagen var høje tal fra den fantastiske Bekkasin-eng på Flyndersø.

Samme eng holdt igen i 2013 et ynglepar: 2 fugle set, og hannen spillede flittigt i perioden 27/4 - 21/5. En opmuntring, da arten er gået meget tilbage som ynglefugl og også fortsat er forsvundet fra Hovvig.

Højeste rast forår var 15/4 18 Hovvig. Både forår og efterår 9 fugle på træk.

Efterårsrast: Juli: dags maks 30/7 28 Hovvig. August: dags maks 24/8 41 Flyndersø. September: dags maks 15/9 51

Flyndersø. Oktober: dags maks 13/10 63 Flyndersø. November: dags maks 2/11 39 Flyndersø.

Skovsneppe *Scolopax rusticola* (14, 369, 16)

Et par af de få set i aktivt træk: 16/4 1 indtrækkende Korshage en tidlig, tåget morgen. 7/10 1 SV lavt over Nørrevang 06:42 ligner ligeledes én, der lige er kommet ind.

En anden yderst interessant observation er 22/7 2 overfløj forvalterboligen Hovvig kl. 22.30. En juli-observation! Hvis der var et ynglepar, skulle der da være hørt spil. Måske var det blot regionale flygtninge i sommertørken.

Resten er typiske fund af rastende fugle, der rækker ind i begge vintre:

Første halvår: 18/1 2 Hovvig, 11/2 1 Skærby Plantage, 23/3 1 Nakke Hage, 31/3 1 Rørvig Lyng og 12/4 1 rast Nakke Skov.

Andet halvår: 25/10 1 Hovvig, 9/11 1 Korshage, 30/11 1 Hovvig, 8/12 1 Sandflugtsplantagen og 17/12 2 Hovvig.

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa* (10, 92, 3)

Fire observationer af Stor Kobbersneppe i Hovvig i 2013. Observationerne er følgende:

21/4 1 trak S fra engene (PG), 29/4 1 ad sdr rast (LB, EVR) og 8/5 1 ad sdr rast (EVR, KR) – tilmed i episoder med display. Hvor mange individer er involveret her? Flere dage mellem observationerne, men ikke mange i omløb fra den skrantende bestand her østpå. Sættes diplomatisk til 2 individer.

Spillende Stor Kobbersneppe over Hovvig kan jo sætte drømme i gang.

16/8 1 rast vdr (HP) – må være en 1k.

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica*

Foråret bestod af 14/4 1 Ø + 1 Ø Korshage.

Med 5/7 2 SV Søndervang startede tilbagetrækket. 15 obs dage med en total på 61 trækkende fugle. Ikke imponerende.

Fleste 31/7 11 V Korshage og 14/8 19 V Korshage.

Små rasttal og ikke over 3/9 6 Skansehage, 10/9 7 1k Hovvig og 21/9 6 1k Plantage Kysten. Sidste 19/10 1 Skansehage.

Lille Regnspove *Numenius phaeopus*

Forårsfugle 22/4 – 11/5 med i alt 12 trækkende (fleste 10/5 6 Ø Korshage) og 14 rastende.

Returtræk 24/6 – 6/9.

Trækkende fugle: 13 obsdage med en total på 63 fugle, flest 17/7 22 V Korshage.

Rastende fugle: Især i perioden 21/7 – 28/7 rigtigt mange fugle med op til 22/7 26 Plantagekysten og både 23/7 og 24/7

21 Korshage/Flyndersø. Primo august 1/8 14 Plantagekysten og 2/8 11 Korshage.

Et skøn er, at i alt 95 – 100 var involveret i rast. Med de 63 trækkende et fornemt efterår på ca. 160 fugle.

Stor Regnspove *Numenius arquata*

25/1 – 28/2 1 i isvinteren Rørvig Bugt (og Skansehage).

Forårstræk i alt 48. 3 primo marts og flest 16/4 30 Ø i vanlig træktop medio april.

Efterårstræk 104 spredt på 22 dage 21/6 – 7/9. Resten af året 0. Som vanligt er halvøen et ringe rastområde, inddrager under 50 fugle på årsbasis.

Sortklire *Tringa erythropus*

16/1 1 rast Korshage (EVR). Januar! Første egentlige vinterfund i Rørvig.

Foråret bestod af 3 fugle 24/4 – 9/5.

Nyt stort efterår i Hovvig med hele 79 obsdage 26/5 – 5/11. Toppe 9/6 – 14/6 (maks 18) og 22/7 – 23/7 (maks 23) må markere returtræk af først hunner, dernæst hanner. Mere behersket med 1k fugle (maks 14/9 10). Sidste 2 1k 31/10 – 5/11.

Rødben *Tringa totanus*

Overvintende Rødben med base i Rørvig Bugt 6/1 – 26/3 herunder 24/1 6.

Diffus overgang til forsinket forår – først på engene 12/4 2 Slettermosegård og første dato i Hovvig var sene 15/4 3. 9 set på forårstræk.

Ynglefugle:

Hovvig 8 – 11 par, heraf 5 – 7 med pull (PG oplyst). Slettermosegård: 3 – 4 par, 2 med udbytte (PG oplyst).

Flyndersø: 1 par (lokaliteten påvirket af tørke). Rørvig Bugt: 1 par.

Efterårstræk 33, heraf 17/7 17 SV Skansehage. Modsat de andre klirer helt ubetydelige rasttal, der i Hovvig ikke kan skelnes fra ynglefuglene.

Hvidklire *Tringa nebularia*

Forårspassage 16/4 – 16/5 bestod af 26 fugle heraf 11 trækkende.

I efteråret set i Hovvig på 53 obsdage 12/6 – 27/10. Ultimo juli havde flest: 21/7 – 25/7 op til 27 og 31/7 48. Efter 11/8 20 éncifrede tal fraset 31/8 12.

24 sås på træk.

Svaleklire *Tringa ochropus*

Vinteren i marts førte til ekstrem sen ankomst 10/4, hvor den bragede ind med 9 Ø Korshage og 1 rast i Hovvig. Trækket blev til gengæld koncentreret til 1 uge 10/4 – 16/4, hvor 39 af i alt 42 på forårstræk passerede, flest 15/4 14 NØ Korshage. 17/4 – 19/4 hang 6 rastende efter i Hovvig. Sidste forårsfugl 6/5.

Returtræk fra 5/6. Som vanligt domineret af rastende fugle i juli. Hovvig når flest 24/7 14 og Slettermosegård 9/7 7. Væk efter 22/8 fraset sene 14/9 1 Hovvig.

Tinksmed *Tringa glareola*

Første fugl 13/4 lidt interessant kun 3 dage efter den første Svaleklire.

Forårstræk 23 med flest 6/5 12 NØ Nakke Nord. Rast frem til 21/5 med flest 9/5 13 Hovvig og 15/5 7 Flyndersø.

Returfugle 14/6 – 20/9. Store rasttal i Hovvig især i perioden 21/7 – 11/8, hvor der konstant var 60 – 80 fugle, højeste tælling 3/8 86. Modsat sidste år minimalt fra Flyndersø på grund af udtørring.

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

Forår stilfærdigt 15/4 – 21/5.

Spredte éncifrede lagttagelser også ind i returtrækket, der blev indledt 5/7, lige indtil 1/8 der kunne fremvise denne rast-serie: 20 Dybesø, 14 Hovvig og 13 Korshage - 47 i alt. Lidt af et Mudder-ryk. Korshage havde siden 3 dage over 10 frem til 19/8 17. Så var vi tilbage i éncifret indtil sidste 8/9.

Stenvender *Arenaria interpres* (174, 1762, 49)

Korshage, træk: 12/8 – 24/9 i alt 10 V (3 ad, 7 1k).

Korshage, rast: 19/7 – 12/9 i alt 30 (4 ad, 26 1k).

Skansehage, rast: 15/7 – 1/9 i alt 8 (heraf 3 ad).

Hovvig, rast: 2/8 1 ad.

Hovedblokken var passagen af 1k-fugle i månedsskiftet august/september med 31/8 6 V og 8 rast Korshage, samt 3/9 13 (5/9 12) rast Korshage. Året således beregnet til 49.

Odinshane *Phalaropus lobatus* (2, 91, 1)

17/8 – 19/8 1 1k rast Hovvig (PG + 9).

Lå i søen lige nord for sydtårnet alle 3 dage. Yderst velkommen efter det grimme nul sidste år. De sidste 9 år har der været 2 år med 0 (se også Thorshane).

Thorshane *Phalaropus fulicarius* (0, 20, 1)

23/9 1 Ø Korshage (JHC, TPa, KR). Fint forbi på 50 m den "forkerte vej". Fik så holdt den gode stime som årlig siden 2005. Pludseligt set 9 år i træk. Skal sammenlignes med 1984 (første observation i Rørvig) – 2004, hvor arten kun er set i 6 ud af 21 år!

Kjover – Alkefugle

Af Stefan Andersen

Mellemkjøve *Stercorarius pomarinus* (0, 212, 1)

For andet år i træk gav det kun én enkelt trækkende Mellemkjøve ved Korshage:

13/11 1 1k V 12:55 (EVR).

Årets enlige observation ligger under de sidste 10 års gennemsnit på 5.

Almindelig Kjøve *Stercorarius parasiticus* (18, 1776, 26)

Alle observationer er fra 2. halvår. Efterårets træk ved Korshage fordelte sig over 9 observationsdage, hvor de største trækdage var 31/8 og 1/9 hver med 6 Kjøver.

Første trækdag var 14/8 med 2 ad V. Sidste trækdag var 17/11 med 1 1k V. Den største del af trækket blev observeret i dagene 31/8 - 2/9.

Med et samlet træk på 24 ligger året væsentligt under de sidste 10 års gennemsnit på 56.

Rastende fugle: 16/7 1 Skansehage og 12/10 1 Korshage.

Lille Kjøve *Stercorarius longicaudus* (0, 139, 7)

Endnu et godt år for 1k Lille Kjøve i Danmark, hvor 7 (12 i 2012) blev set trækkende ved Korshage.

De 7 V og NV trækkende Lille Kjøve fordeler sig med: 31/8 1 (JB, KR), 1/9 1 (EVR), 2/9 3 (JB), 19/9 1 (EVR) og 23/9 1 (JHC, TPA, KR).

Med årets 7 trækkende Lille Kjøve ligger året lige på 10 års gennemsnit, der dog også omfatter rekordåret 2007 med 74 observationer.

Storkjøve *Stercorarius skua* (0, 300, 13)

Det blev til 12 trækkende Storkjøver i 2. halvår alle fra Korshage, som fordeler sig med: 2/9 1 V, 7/10 1 Ø, 30/10 2 NV, 13/11 4 V, 17/11 2 V, 28/11 1 NV og 1/12 1 Ø.

Med et samlet træk på 12 ligger året under de sidste 10 års gennemsnit på 15.

Rastende: 10/10 1 Flyndersø Kyst.

Kjøve sp *Stercorariinae non det* (0, 319, 5)

Året gav kun 5 trækkende kjøver, der ikke kunne bestemmes på grund af stor afstand/dårligt lys: 1/9 1 V og 23/9 4 N. Usikkerheden gik på Alm./Lille Kjøve.

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* (0, 16, 2)

Glædeligt gensyn med arten, som ikke gæster Rørvig regelmæssigt. Det var 4 år siden sidste besøg, og det var blot 4. besøg i de seneste 10 år.

2 ad blev 16/4 set trækkende SØ fra Nørrevang (LB), hvor de klokken 12:31 passerede Gravhøjen flot på tæt hold i med lys. Observationen tangerer den hidtidige tidligste forekomst fra 16/4 2004.

Dværgmåge *Hydrocoloeus minutus* (5, 848, 29)

Dværgmågen optrådte igen i pænt antal i Rørvig efter et skuffende 2012 med blot 9 fugle.

Forårstræk alle ved Korshage: 15/4 7 Ø heraf 6 ad og 15/5 1 2k Ø.

Efterårstræk: Hovvig 3/9 8 1k SV, Korshage 23/9 1 1k SV, 30/10 3 trk, 10/11 2 ad V og 17/11 4 ad V.

Rastende fugle alle ved Hovvig: 3/8 1 1k, 6/8 1 1k og 11/8 1 1k.

Årets total på 29 ligger over de seneste 10 års gennemsnit på 22.

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus*

Forårstræk: 1/3 - 24/5 med i alt 1632. Største dag blev Korshage 15/4 577 Ø.

Efterårstræk: 8/7 - 7/12 med alt 360, flest 19/7 88 størstedelen Skansehage.

Største antal rastende Hovvig: 22/10 365

Største antal rastende andre lokaliteter: Rørvig Bugt 10/2 130

Stormmåge *Larus canus*

Forårstræk: 27/2 - 21/5 med i alt 782. Største dag blev Korshage 15/4 380 Ø.

Efterårstræk: 30/6 - 7/12 med i alt 281, flest Korshage 17/11 72.

Største antal rastende Hovvig: 1/11 200.

Største antal rastende andre lokaliteter: Rørvig Bugt 29/12 450 (overnattende). Herfra er der også rapporteret 1200 måge sp 7/12, hovedparten må formodes at have været denne art.

Sildemåge *Larus fuscus* (27, 2436, 114)

Kun et mindre antal af årets observationer er race bestemt. De fleste er formodentlig Nordsøsillemåge - intermedius. 4 fugle med karakterer svarende til racen graellsii blev set 1/5. 3 rastede ved Dybesø og 1 var overflyvende ved kysten ud for Dybesø.

Af årets total er 33 set i 1. halvår mellem 4/3 og 22/5.

Forårstræk: alle ved Korshage: 4/3 1 ad V, 14/4 1 ad NØ (Nordsøsillemåge), 30/4 1 ad V, 8/5 1 ad Ø og 19/5 2 Ø (Nordsøsillemåge).

Øvrige er rastobservationer, hvor mellem 1 og 5 ad blev set i området Korshage, Flyndersø, Nørrevang, Hovvig og Rørvig Bugt.

Efterårstræk: 14/7 1 V (Nordsøsillemåge), 14/8 1 V, 1/9 6 V, 3/9 2 V, 23/9 8 V (Nordsøsillemåge), 24/10 3 V og 13/11 3 V.

Det blev til 87 rastende fugle primært ved Korshage og Nørrevang mellem 5/7 og 5/11. Største observation blev 23/9 14 Nørrevang. 1 rast Rørvig Bugt 14/10 og 3 rast 18/10 Nørrevang blev alle bestemt til Nordsøsillemåge.

Ikke alle observationer er aldersbestemt, men mere en halvdelen af årstotalen er angivet som ad.

Sølvmåge *Larus argentatus*

Forårstræk: Kun 2 dage med registreret træk begge Korshage 5/3 1 Ø og 30/4 4 V.

Efterårstræk: 14/7 - 28/11 med i alt 70, flest Korshage 13/11 25.

Største antal rastende Hovvig: 22/10 2120 (overnattende).

Største antal rastende andre lokaliteter: Plantage Kysten 8/12 300.

Med disse tal kan det nok konkluderes, at der ikke har været megen fokus fra observatørerne på at få noteret træk for Sølvmåge.

Kaspisk Måge *Larus cachinnans* (0,3,1)

Det er 3 år siden, at der var sidste observation af Kaspisk Måge i Rørvig.

11/10 1 1k rastende og herefter trækkende Ø Korshage (EVR). Nøje beskrevet.

Svartbag *Larus marinus*

Forårstræk: 24/3 - 30/4 med i alt 11. Største dag blev Hovvig 26/3 3 Ø.

Efterårstræk: 30/6 - 6/12 med i alt 49, flest Korshage 16/11 13 V.

Største antal rastende Hovvig: 16/8 15.

Største antal rastende andre lokaliteter: Plantage Kysten 8/12 30.

Ride *Rissa tridactyla* (1, 44024, 1970)

Fantastisk år, som over den seneste 10 års periode kun er overgået af 2005 med en total på 3166.

Af årets total er 8 observationer fra 1. halvår alle fra Korshage. 4/1 3 rast, 1/3 1 V og 2 bemærkelsesværdige fra maj: 1/5 1 V og 25/5 1 V. Eneste observationer fra Sjælland i maj måned.

Efterårstræk på i alt 1948 fordelt på 15 dage: Første 18/10 og sidste 7/12. Dage med mere end 10 trækkende Rider: 30/10 36, 5/11 41, 10/11 69, 13/11 352, 16/11 60, 17/11 791, 28/11 470, 1/12 84 og 7/12 26.

Rastende fugle: Plantage kysten 23/11 7, 26/11 2, 2/12 1 og 8/12 1. Korshage 23/11 1 OF. Skansehage 6/12 2.

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Forårstræk: 8/4 - 16/5 med i alt 17. Største dag blev Korshage 15/4 5 Ø.

Efterårstræk: 2/6 - 18/10 med i alt 527, flest Korshage 31/8 86 V.

Største antal rastende: Rørvig Bugt 16/7 24

Fjordterne *Sterna hirundo*

Forårstræk: 15/4 - 24/5 med i alt 102. Største dag blev Korshage 10/5 24 SØ.

Efterårstræk: 30/6 - 23/9 med i alt 180, flest Korshage 14/8 94 V.

Største antal rastende: Rørvig Bugt 22/4 17.

Hav-/Fjordterne *Sterna paradisaea/hirundo*

Forårstræk: 25/4 - 3/6 med i alt 161. Største dag blev Korshage 28/4 48 N.

Efterårstræk: 11/6 - 1/9 med i alt 128, flest Korshage 14/8 66 V.

Største antal rastende: Rørvig Bugt 25/6 40.

Havterne *Sterna paradisaea*

Forårstræk: 14/4 - 17/5 med i alt 43. Største dag blev Korshage 30/4 8 V.

Efterårstræk: 14/7 - 19/8 med i alt 28, flest Korshage 14/7 8 V.
Største antal rastende: Skansehage Bugt 15/7 4.

Dværgterne *Sternula albifrons* (61, 330, 3)

Det blev til en enkelt observation fra Korshage: 16/5 3 V (DO, TPA, KR).
En årstotal på 3 ligger langt under de sidste 10 års gennemsnit på 7.

Sortterne *Chlidonias niger* (5, 274, 4)

For andet år i træk, hvor det kun blev til en enkelt observation fra Korshage: 17/5 4 SØ (EVR). Observationen ligger tidsmæssigt lige i den periode på året, hvor de fleste observationer siden 1973 foreligger.
En årstotal på 4 ligger langt under de sidste 10 års gennemsnit på 11, der dog også omfatter rekordåret 2011 med 64 fugle.

Lomvie *Uria aalge* (0, 5808, 80)

Samlet 80 Lomvier ligger under de seneste 10 års gennemsnit på 147. Antallet i grupperne Lomvie/Alke og alkefugle sp. er i 2013 det 3. højeste målt over de seneste 10 år. Derfor er det nok svært at udlede noget på årstotalerne for de enkelte arter i gruppen alkefugle.

Der var 2 observationer begge Korshage i 1. halvår: 29/5 1 V og 3/6 2 trk. Specielt maj observationer har ikke været hyppige. I de sidste 10 år har der kun været maj fugle i 2004 og 2010.

Efterår: 74 trækkende Lomvier fordelt på 15 dage. Første dag 19/7 og sidste dag 7/12. Største træk dag var 28/11 med 38.

Rastende: Plantagekysten 22/10 1, Korshage 4/11 1 og 1/12 1.

Alk *Alca torda* (0, 13711, 271)

Samlet 271 Alke ligger væsentligt under de seneste 10 års gennemsnit på 447. Der kan ikke drages konklusioner ud fra års totalen jvf. kommentaren under Lomvie.

Alle trækobservationer er fra Korshage. Der var 1 enkelt trækobservation i 1. halvår: 3/3 1 NV

Efterår: 264 trækkende Alke fordelt på 13 dage: Første dag 1/9 og sidste dag 7/12. Største træk dag var 7/12 med 134.

Rastende: Rørvig Bugt 26/1 3 og Korshage 4/3 1, 2/6 1 og 14/12 1.

Lomvie/Alk *Uria aalge/Alca torda*

Tekst og skemaer dækker såvel Lomvie/Alk som alkefugl sp., idet samtlige alkefugl sp. formodes at være Lomvie/Alk (ingen mistænkt for Søkonge eller Lunde).

Fra vinteren 4/1 3 V Korshage og 2 primo juni.

Efterårstræk: 19/7 - 7/12 med i alt 1001, flest 28/11 496 V Korshage.

Rastende: Korshage 31/8 1.

Bestemmelsen af alkefuglene afhænger meget af vilkårene afstand og vejrforhold.

Gruppen Lomvie/Alk og alkefugl sp. i forhold til samlede alkefugle svinger derfor utroligt meget fra år til år.

For 2013 udgjorde Lomvie/Alk og alkefugl sp. 1008 mod en samlet total for gruppen alkefugle på 1432 (70,4%).

Til sammenligning udgjorde tallene for 2012 - Lomvie/Alk og alkefugl sp. 476 mod en samlet total for gruppen alkefugle på 1472 (32,3%).

Tallene viser, det kan være svært at drage konklusioner omkring års totalerne for de enkelte arter.

Trækkende og rastende Alke fugle 2009 - 2013:

	Lomvie	Alk	Tejst	Søkonge	Lunde	sp.	Total	% ubest.
2013	80	271	70	3	0	1007	1432	70,4
2012	203	695	94	3	1	476	1472	32,3
2011	196	843	129	47	0	871	2086	41,8
2010	140	218	59	3	1	684	1105	61,9
2009	152	87	108	1	3	209	560	37,3

Tejst *Cephus grylle* (46, 2675, 70)

Ingen observationer fra 1, halvår.

Efterårstræk: 14/8 - 7/12 med i alt 68 trækkende Tejster alle fra Korshage, flest Korshage 7/12 14 V.

Rastende: Korshage 11/12 1 og 12/12 1 - måske den samme fugl?

Søkonge *Alle alle* (0, 2774, 3)

Der blev ligesom i 2012 set 3 trækkende Søkonger (alle ved Korshage): 13/11 1 V (EVR), 17/11 1 Ø (JHC, CMG, EVR) og 28/11 1 V (JHC, CMG, OJA).

Årstotalen ligger væsentligt under de seneste 10 års gennemsnit på 28 - se dog kommentaren under alkefugl

Duer – Spætter

Af Bo Valeur

Huldue *Columba oenas*

Foråret 2013 bød på 498 trækkede Hulduer, hvilket er største antal siden 2009, hvor 641 sås. Helt på linje med de forrige år er det i marts det sker. Man skal være på stikkerne så snart vinden går i øst allerede fra primo marts, hvis man vil se de første Hulduer på træk. De største dage blev 5/3 120 Ø, 6/3 37 Ø, 27/3 118 Ø og 28/3 102 Ø. Til sammenligning bød hele april samlet på 68 trækkende Hulduer. Efteråret blev en tynd omgang med sølle 2 SV trækkende, henholdsvis 22/10 og 25/10.

Ringdue *Columba palumbus*

Det blev ikke til det store forårstræk i 2013, hvor 20.609 Ringduer trak forbi Rørvighalvøen. Hovedparten af duetrækket var forskudt til til april, sikkert på grund af vintervejret det meste af marts. Næsten 50% af hele forårets trækkede Ringduer, blev set på en enkelt dag. De største dage blev, 6/3 1032 Ø, 3/4 1094 Ø, 9/4 2579 Ø, 14/4 1870 Ø og den store trækdag 15/4 9857 Ø. Efterårstrækket blev mindre opsigtsvækkende med 3094 SV trækkende duer. 25/10 1000 SV og 27/12 1200 NØ Rørvig. Sidstnævnte obs kunne vel også være meget tidligt forårstræk.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Årets trækforsøgende fugle fordeler sig med 1 i marts, 7 i april og 14 i maj, flest 8/5 4 tf. Alle er fra Korshage.

Turteldue *Streptopelia turtur* (5, 98, 1)

Tredje år i træk med Turteldue er en god stime i disse år. 18/5 1 Ø Korshage (AF).

Gøg *Cuculus canorus*

Registreret i perioden 22/4 - 7/9. Forår kun 1 trækkende og max rast 31/5 13 heraf 10 fra punkttælling Korshage med god mulighed for gengangere.

Efterårstræk kun 7/9 1 SV Nørrevang

Natugle *Strix aluco*

Der er 61 registreringer i 2013, fra i alt 10 forskellige lokaliteter. Max antal 2/2 4 Rørvig By.

Skovhornugle *Asio otus* (1, 178, 6)

9 observationer af 12 fugle, heraf dog flere gengangere. Vil anslå, at der er 6 forskellige fugle i spil i 2013. Eneste ynglepar er fra Nakke Lyng tæt ved Hovvig. Årets første Skovhornugle gjorde sig bemærket ved, at den havde efterlagt gylp i EVR's have. Fuglen blev hurtig spottet i en af havens tujaer, hvor den blev set et par gange. Alle obs: 29/1 og 1/2 1 Nykøbing By, 28/2 1 Korshage, 30/3 1 Nakke Lyng, 1/4 1 Korshage, 26/4, 9/5 og 18/5 2 Nakke Lyng samt 30/6 1 fouragerende Nørrevang.

Mosehornugle *Asio flammeus* (10, 539, 23)

Sidste års rekordantal på 50 fugle var vi ikke i nærheden af i 2013. Det blev alligevel et rigtig flot år med hele 23 fugle, fordelt på 22 om foråret og en enkelt i efteråret. 3 af forårets fugle er registreret som trækkende. De øvrige er rastende fugle hovedsageligt fra Korshage.

18 af de 22 forårsfugle er set på Korshage, og kun de øvrige lokaliteter er nævnt: 6/3 1, 21/3 1 Hovvig, 25/3 1, 12/4 1 Ø Flyndersø, 13/4 4, 14/4 2 NØ, 15/4 2 Hovvig & Korshage, 16/4 2, 21/4 2, 22/4 1, 25/4 1, 7/5 2, 17/5 1 Flyndersø og 27/5 1.

Efterår: 1/10 1 NØ Hovvig.

Mursejler *Apus apus*

Set fra 7/5 - 18/9. Samlet blev det til 5889 trækkende forårsfugle. Domineret af en meget stor trækdag 15/5 5463 Ø Korshage, svarende til, at 93% af hele trækket skete denne dag. Højeste rastobs blev 9/6 100 rast Hovvig. Efterårstræk kun 40 SV.

Isfugl *Alcedo atthis* (0, 41, 2)

To fugle i 2013. Årets første fugl dukkede op i nedfrosne marts 22/3 ved kanalen ved Gasværksvej i Nykøbing og blev set på 8 dage til og med 2/4 (DO m.fl.). Årets anden fugl var fra Hovvig 28/9 (PG).

Hærfugl *Upupa epops* (1, 15, 1)

8/10 dukkede denne for området sjældne gæst op ved Nakke Nord. Fugle fløj over vejen med en krage efter sig og forsvandt bag Brentebjerg (EVR). 11/10 blev fuglen endelig genfundet igen nord for Nakke By fouragerende ved en hestefold. Her fik flere mulighed for at nyde denne smukke fugl. Det var 17 fund for område, men kun tredje fund siden 1995. (LB, CG, KBR, JS).

Siden 1972 er der tidligere set Hærfugl i disse år:

År	1975	1976	1983	1984	1985	1992	1993	1994	1995	2001	2010
Antal	1	1	2	1	1	1	3	2	1	1	1

Vendehals *Jynx torquilla* (48, 600, 9)

Præcis som sidste år blev der set 9 fugle, 7 forårsfugle og 2 efterårsfugle. 26/4 1 Korshage, 27/4 1 Korshage, 28/4 1 Flyndersø, 7/5 1 Korshage + 1 Nakke Nord, 9/5 1 Korshage og 25/5 1 Korshage. Efterårsfuglene sad på samme gren og kunne ses i samme kikkertfelt: 28/8 2 Flyndersø.

Sortspætte *Dryocopus martius*

En markant nedgang var allerede synligt sidste år, men i 2013 uddøde Sortspætten i området. Sortspætte har ellers været en karakterfugl i området og figurerer i samtlige 40 Rørvig rapporter fra 1973 - 2012. Arten dukkede op i løbet af 1960'ener og sås oftere som trækforsøgende i starten af 70'erne. Sortspætten ynglede med sikkerhed i området i 1974 med 2 par i Plantagen og ved Korshage. Arten konsoliderede sig som ynglefugl i området de efterfølgende år og var udbredt almindelig i midt 80'erne. Årsagen til det totale kollaps er uklart. Den triste tendens kan også ses i den øvrige del af Vestsjælland, med kun 11 observation i 2013 og 9 i 2012.

Der er dog en iagttagelse rubriceret som Sort/Grønspætte: 20/7 1 hørt Rørvig Lyng. Hørt 2 gange, men fuglen var langt væk. Muligvis en Sortspætte, men Grønspætte kan ikke udelukkes (BV).

Stor Flagspætte *Dendrocopos major*

Der er hele 352 observationer i 2013. Ynglefund dog kun disse: Dybesø 3, Korshage 1, og Hovvig 1 par, hvilket tydeligvis ikke svarer til det reelle antal ynglepar i området.

Ingen forårstræk registreret, men 8 trækforsøgende efterårsfugle fra Korshage ligner jo en mindre invasion nordfra.

Lærker – Værlinger

Af Jørgen Bech

Hedelærke *Lullula arborea*

Hele året i alt 59 helt domineret af forårstrækket (52).

Forårstrækket påvirket af kulden i marts, i gang med 6 Ø 1/3 – 5/3, men gik så helt i stå og dukkede først op igen 26/3 og altså 0 i en stor del af artens normale topperiode. Hovedblokken kom i april (44) med 3/4 10 Ø og sene 15/4 9 Ø Korshage som bedste dage. Blot 5 fugle rastede. Kun 2 set i efteråret.

Sanglærke *Alauda arvensis*

Hård art – kulde til trods fastholdt arten den tidlige trækprofil med kun behersket forsinkelse. Rykker prompte, når der ikke er kontinuerligt snedække. Et enkelt januarfund (19/1 4 Ø).

Forårstræk 1200 med februar 64, marts 885 og april 246. Største dag 5/3 625 Ø Korshage. I kolde midtmarts fortsat et dæmpet træk af Sanglærker. Befinder sig jo milevidt fra fordums storhed – jfr. trækrekorden 11040 fra 1976! I efteråret i alt 121 trækkende, flest 11/10 47 SV Flyndersø.

Bjerglærke *Eremophila alpestris* (62, 95, 1)

20/10 – 24/10 1 rastende Korshage (CN m.fl.).

Holdt til i stenene på yderste spids af Korshage. Ikke mindst på Sjælland en fåtallig og vanskelig art, tilmed inde i periode med meget få. Enkelte har overvintret i Vestsjælland i 2013 (Korevlerne, Lejodde). 4. år i træk vi har nappet den på ruten.

Digesvale *Riparia riparia*

Alle 3 svalearter ankom inden for 3 aprildage. Digesvale 15/4 og var siden "daglig".

Trækket manifesterede sig med beskedne 46 på træk og op til 8/5 25 rast Hovvig.

Er endnu ynglefugl – 24/6 2 Skredbjerg - , men lokalt "critically endangered" som led i artens generelle nedtur.

Danner i eftersommeren artsspecifikke større flokke, først synligt 13/8 60 rast Hovvig, siden op til 3/9 360 rast Hovvig og i samme periode 28/8 300 rast Flyndersø.

Landsvale *Hirundo rustica*

Kom frem 13/4 og deltog i massetrækket 15/4 med 38 NØ Korshage. Forårstræk endte på 548 Ø med 71 i april og 477 i

maj. Bedste dag var 8/5 med største træk 140 Ø Korshage og største rast 1000 aften i Hovvig. Ankomst til tiden, men ynglecycclus til gengæld forsinket. Parrene i Hovvig (forvalterbolig + tårne) kom sent i gang, men spyede så til gengæld store kuld ud (PG oplyst) støttet til det rige insektudbud. Største efterårsrast var 3/9 500 Hovvig. Forsvandt efter primo oktober fraset en absolut sen 20/11 Rørvig Bugt.

Bysvale *Delichon urbicum*

Fra 15/4 ind med beskedent forårstræk 80 Ø (april 2, maj 78), men pænt med ynglefugle meldt fra Nakke By (10 par), Rørvig Havn (6 par) og Nykøbing (10 par). Rastflokke nåede maks 15/8 100 og igen 5/9 100 Hovvig.

Storpiber *Anthus richardi* (0, 27, 5)

Fem Storpibere på et år og observationer af 2 fugle sammen! Begge er rekorder. I sandhed et ultimativt storår for denne art. Et par stationære gav fine spektakulære observationer.

De fem:

9/9 2 rastende, siden trækkende V Korshage (EVR) var ankomst til DK og én af disse fugle kan være identisk med en Storpiber på Griben fra 12/9.

28/9 – 29/9 1 rastende Skansehage (KES + 3) .

10/10 2 rastende Korshage (LB m.fl.), senere kun 1 rastende. Denne fugl var stationær frem til 12/10 omkring spidsen af Korshage i område med pulveriseret hybenrose.

Arten ligger godt for Rørvig. Har tendens til at ramme og følge den svenske vestkyst og kommer så ind på linjen Melby – Hundested – Rørvig – Griben. Altså udpræget dagtrækkende, kystfølgende og tydeligvis vestorienteret.

Skovpiber *Anthus trivialis*

Samlet 1652 på forårstræk, heraf 274 i april og 1377 i maj. Efter enkelt fugl 14/4 igennem med 15/4 36 Ø Korshage. De 3 største dage alle primo maj: 3/5 173 Ø, 7/5 240 Ø og 10/5 180 Ø. Meget få rast og efterårstrækkende. Intet fra sommeren. Mon den overhovedet yngler i området? Skovlysninger Ringholm?

Endelig denne: 7/10 1 Skov/Taigapiber OF Hovvig med kald som Taigapiber (CG) i den almindelige epidemi af "mulig taiga" i de dage rundt omkring i landet.

Engpiber *Anthus pratensis*

Et forårstræk på 399 Ø fordelt april 391 og maj 8. Uhørt få! Martskulden sendte trækstarten ind i april. 15/4 261 Ø eneste dag med lidt ryk. Også kun én fornuftig rastdag 26/4 280 Nakke Nord + Søndervang.

Fra 1/6 – 7/8 er der 0! Så hvor er vi med ynglefugle? Atlasundersøgelsen de næste 3 år kan måske kaste lidt lys. Et par rasttal fra efteråret er 17/9 44 Rørvig Bugt og 15/10 40 Flyndersø. Fra medio november og året ud hænger 3 – 5 på Korshage - Langesø Mose.

Bekymrende tyndt, selvom arten kan fluktuere rigtigt meget på trækket. Tænk blot på 1990 med et malstrømstræk på 30.000 22/4 og en forårstotal på 48.000, godt nok under helt specielle vejromstændigheder.

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus* (2, 108, 3)

Vi kan sagtens gå i 0 med denne art – det gjorde vi sidste år, men den havde i 2013 et ret godt år i DK (i forhold til mange års generel nedtur) og kom lidt tilbage specielt i septembers østenvinde. 3 iagttagelser i år, men lidt bagvendt kom de 2 forår:

8/5 1 Ø Korshage (AF) og 10/5 1 SØ Korshage (AF) begge hørte, overflyvende.

13/9 1 rastende Nakke Hage (TPA) – godt observatøren tog derned og fik os på efterårskortet. Fuglen blev trådt op fra en brakmark og kaldet blev hørt fint.

Skærpiber *Anthus petrosus*

8 fra første halvår. Korshage: 2/1 – 10/3 1 rast, 3/4 1 Ø og 14/4 1 rast. Skansehage: 2/1 – 13/1 op til 3 rast, 31/3 – 2/4 1 rast. Rørvig Bugt: 18/1 1 OF. 5 vinterfugle, men fra medio januar kun 1 tilbage. 3 fugle i forbindelse med trækket.

31 fra andet halvår. Indtræk 14/9 1 og 19/9 4 Rørvig By. Rastede især på de tre hovedlokaliteter. Korshage: 14/9 3 og 15/9 - 19/11 1 – 2 fugle, siden kun 15/12 1. Flyndersø: 20/9 1, 16/10 – 11/11 2 og 12/12 1. Plantagekysten: 29/9 1.

Skansehage: 21/9 1, 8/10 – 15/10 2, 8/11 – 15/11 1, 25/11 4 og 2/12 – 31/12 1.

Skøn over antal: Trækggruppe i september 13 + seneefterår 15 + december 3. Det er 31, men kun 1 stationær tilbage ved udgang af december.

Bjergpiber blev kun næsten: 5/3 Bjerg/Skærpiber 1 Ø Korshage (JB, JHC, EVR), hvor det afdæmpede "viist" lignede Bjergpiber, men ikke nok til bestemmelse.

Gul Vipstjert *Motacilla flava*

Forårstræk ubetinget moderat med 1017 Ø i alt fordelt april 7, maj 1004 og juni 6. Dagene 14/5 - 19/5 havde flest med 707 herunder 15/5 252, der blev årets største trækdag. Parallelt med trækket en del rastende Korshage med op til 16/5 112 og Flyndersø op til 10/5 110 (der er delt i 30 flava og 80 thunbergi) og 17/5 95.

Efteråret havde beskedne 96 på træk og op til 24/8 30 rast Flyndersø og 17/9 35 rast Nørrevang.

Også denne art hænger i usikkerhed mht. ynglefugle. 15/6 - 31/6 dog 1 - 2 Flyndersø og en enkelt fra Skansehage i juli.

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea* (-, 727, 45)

Marts frosset i bund, så arten udskød sit træk flere uger. Ganske vist meldt et par løse fra 26/2 1 over Nørrevang og 14/3 1 over Nykøbing (AF), men ellers tomt i artens normale topperiode i marts. Kom først bragende med 3/4 7 Ø Korshage. Hovedperioden blev i stedet 3/4 - 14/4 (27). Siden lidt sene 22/4 1 Ø og meget sene 8/5 1 SØ Korshage. Forår i alt: 31 trækkende og 1 rastende.

Efterår 11/9 - 10/10 med 11 trækkende og 1 rastende.

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

Ankomst: 31/3 Korshage 1 NØ. Nærmest et fænologi-chock, da det tangerer seneste ankomst nogensinde 31/3 1976. Med tanke på trækdækningen i 1976 er der givet tale om en egentlig rekord. Fuglen blev da også nærmest modtaget med jubel.

Sjældent det går den vej, men de tidlige trækfugle er fleksible, så Hvid Vip ventede med sit træk til april: Den ene blev fulgt af 201 fugle alle fra april, og fleste sås 15/4 47 Ø Korshage. Samme dag også største rastflok 15/4 87 Nørrevang. Dagen, hvor marts- og midt-apriltrækket kolliderede.

Ingen bemærkning til resten af året, forlod halvøen 15/10.

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarrelli* (0, 17, 1)

17/4 og 1/5 1 2k han Søndervang - fuglen er fotodokumenteret (DO, begge datoer) og anses for samme individ blandt lokale Hvide Vipstjerter.

Silkehale *Bombycilla garrulus*

Første halvår: 385 rast + 93 trk = 478. Andet halvår: 108 rast + 21 trk = 129. Hele året: 607.

Fin Silkehalevinter med stationære fugle i stigende antal efterhånden som fuglene begyndte at rykke op i februar. 13/2 24 Ø Korshage markerede, at returtrækket var i gang. Efter 6/3 stort set ingen stationære, og 21/4 - 4/5 1 efterladt Korshage i diverse tf.

Oversigt:

	Nyk	Amtsh	Rørvig	KH-Fly	Træk
Januar	25	30	30	18	0
Februar	150	-	90	13	31
Marts	27	-	-	-	59
April	1	-	-	1	3

Andet halvår med meget komprimeret træk igennem i 2. halvdel af november med 21 SV-trækkende og meget kort rastende fugle: 17/11 34 Nørrevang, 24/11 2 Nykøbing By og 27/11 70 Rørvig By. Ikke set efter 1/12 2 Rørvig Lyng.

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes*

Årsprofil af alle observationer rensat for daggængere illustrerer et Gærdesmutteårs perioder:

Jan 24, feb 14, mar 28, apr 72, maj 90, jun 57, jul 52, aug 11, sep 25, okt 95, nov 43 og dec 33.

De 24 i januar var mindst 14 fugle netto, så arten kom igennem vinteren uden den totale massedød. Til gengæld har marts vinterprofil, cyclus var forsinket, og sangen startede stort set først 10/4. Oktobers pop-up må være et gennemsnivende træk.

Jernspurv *Prunella modularis*

Nattræk ofte forlænget ind i morgentimerne, men godt nok ikke meget vi har her: Forår 45 trækkende (marts 6, april 39).

Det dirrende kald høres fra meget højtgående fugle, så registreringen er vanskelig, især fra flad, åben træklokalitet. I øvrigt diskret, pletvis forekomst. Der var 2 januarfund (Nakke Hage, Korshage), og 5/3 sang første fugl Dybesø. Meldt fra 11 lokaliteter med i alt 24 syngende fugle.

Rødhals *Erithacus rubecula*

Hvor blev faldene af? 15/4 25 Korshage, 17/4 10 Langesø Mose og 26/4 11 Korshage var største tal.

Man må så se på årsprofilen for at afsløre fluktuationerne:

Årets 12 måneder ser således ud: 14 - 3 - 4, 118 - 31 - 14, 8 - 16 - 16, 82 - 84 - 36

Så der skete noget i april og igen i oktober - november. Træk sivende igennem.

Nattergal *Luscinia luscinia*

11 i alt. De 8 lignede ynglefugle. Noget svingende art og 2013 var ikke imponerende. Fint tidligt ind med 1/5 1 Hovvig og fra 6/5 mere bred ankomst. Følgende lokaliteter:

Hovvig: 1/5 - 30/6 med 1 - 3 syngende (11/5 dog 4) samt Nakke Nord 7/5 - 1/6 1 - 2 syngende. Lokaliteterne overlapper og vurderes at involvere 4 fugle i alt.

Korshage (Langesø Mose): 10/5 - 9/6 1 - 2 syngende. 2 fugle involveret med basis i Langesø Mose.

Desuden: 4/5 - 6/5 1 syng Rørvig By, 4/5 1 syng Dybesø og 9/5 1 syng Vesterlyng.

Fra sydlige halvø 9/5 1 syng Nakke Hage og 1/6 1 syng Slettermosegård, som kunne være ynglefugle.

Men tidlig ankomst er også = tidlig sangstop for i hvert fald de udparrede hanner. Det hæmmer registreringschancerne senere i sangperioden.

Blåhals *Luscinia svecica* (2, 101, 2)

Endnu et gysforår, hvor der lige netop kunne hives en enkelt i land samt et efterårsfund, begge tilskrives trækkende nordlig race:

24/5 1 syngende han Dybesø (EVR, fundet af HVR) .

5/10 1 rastende Flyndersø (TPA) trådt op ved udløbskanalen, et klassisk sted til Blåhals. Orange haletegn og typisk jizz. Observatøren var – unødigt – usikker på sin observation, der ikke blev meldt ud.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros* (5, 214, 4)

4 fugle i år – 1 på forårstrækket, 2 fra det mulige ynglesegment og 1 på efterårstrækket.

2/5 1 2k han rast bag Korshage ved Øretangegård (EVR). 26/5 og 31/5 1 syngende han Rørvig By (PEL) og 16/7 1 han rast Rørvig By (CG) er potentielle ynglefugle i Rørvig By, men synes i år blot at være enlige hanner.

Endelig 18/10 1 han rast Nørrevang (EVR) – så fik vi også en af de omkringtrækkende fugle i efteråret, der markerede sig en del på Sjælland i 2013.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

En af undtagelserne: Tropisk Afrikatrækker, der har det godt. Stillede 15/4 3 (han, 2 hun) i Hovvig og siden jævnt drys af iagttagelser ud over området. Rapporteret med årssum på 150. Meldt fra 18 lokaliteter. Desuden er der alle de uregistrerede, der sidder i det ekstensive sommerhusland. Til gengæld som øvrige smådroser næsten uden fald, 26/4 10 (6 Korshage og 4 Slettermosegård fordelt 8 hanner og 2 hunner) og 4/5 10 Korshage er bedste bud.

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

Materialet gjort op til 122 fugle forår og 102 efterår.

Ind 18/4 1 Korshage og pæn april dag 26/4 7 Korshage, 3 Slettermosegård og 2 Hovvig. 60 % var i maj, men med små fald. I alt omkring 122 igennem forår fordelt Korshage 60, Flyndersø 23, Nørrevang hestefolde 24 og øvrige 15.

Syngende han 28/5 Slettermosegård gav håb om gentagelse af et ynglefund, men forblev ubekræftet. 30/5 syngende han og 2 hun ved Plantagen ligeledes kun denne dag.

Efteråret gjort op til 102 fugle. Her dominerede Korshage (37) og især Flyndersø (55), mens foldene synes at have mindre betydning om efteråret. 23/8 15 (de 14 Flyndersø) og 25/8 16 (10 Flyndersø, 6 Korshage) bedste dage. 21/9 1 Dybesø sidste.

Givet stort set alle var éndagsfugle, men nogen usikkerhed med at adskille Korshage og Flyndersø. Se også opgørelsen af Stenpikker, en parallelt forekommende art.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquatus* (0, 57, 5)

Fortsætter i den nye, efterårdominerede stil – 1 forår og 4 efterår:

16/4 1 hun rastende Korshage (TPA + 7). Næppe forventelig meget før i den iskolde første del af foråret.

10/10 – 11/10 1 han Korshage, siden rykkende bagud til Flyndersø (LB + 3).

30/11 1 nok 1k han Korshage (BV + 1).

25/12 1 han Nakke Skov i fold på sydsiden (PG).

26/12 1 1k Korshage (fundet af HVR).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

Oversigt, Stenpikker 2013 (446):

	Apr	Maj	Juni	Forår		Aug	Sep	Okt	Efterår
Korshage	9	21	1	= 31		40	137		= 177
Flyndersø	3	33		= 36		26	38		= 64
KH+Flyndersø		21		= 21					
Nørrevang (h)	10	20		= 30			2		= 2
Skansehage		12		= 12			44		= 44
Øvrige	1	15		= 16		2	13		= 16
TOTAL	23	122	1	=146		68	234	1	= 303

Topdage: 7/5 32. 23/8 31, 1/9 34 og 21/9 40.

Eksempler på udskiftning - de 4 største dage: 7/5 32 – 8/5 0. 23/8 17 – 24/8 1. 1/9 21 – 2/9 1. 21/9 40 – 22/9 3.

Et moderat Stenpikker-år. Som i 2012 var efteråret klart størst med totalt 146 fugle forår og 303 fugle efterår. Tydeligvis har Korshage og Flyndersø stor betydning som rastepads og specielt efterår også Skansehage. Nørrevangs hestefolde synes især værdifulde om foråret, hvor fourageringsgrundlaget er dårligere ude ved kysterne.

Usikkerhed: Korshage og Flyndersø rapporteres ikke helt konsekvent adskilt, ligesom fuglene kan udveksle mellem de 2 lokaliteter. Tallene er jo rensset for daggangere, men ikke for mulige dag-til-dag gengangere. Gengangere fugle må dog være meget få, jfr. ovenstående notat om udskiftning. Med andre ord er årssummen meget tæt på antal individer.

Ringdrossel *Turdus torquatus* (12, 2395, 71)

Dramatisk ankomst 15/4 11 – 1 rast, 2 Ø og 8 ind SV fra havet Korshage, hvoraf et par stykker sås på Nørrevang. 16/4 1 og 18/4 2 R Korshage. Herefter opbygning på 2 hot-spots:

Nørrevang, marker og hegn fra bakkerne op mod Hyldgårdsvej: 19/4 4, 21/4 6, 22/4 14, 26/4 16, 27/4 7, 29/4 7 og 1/5 3. Inde bag Flyndersø, marker, hegn og skrænter vest for Marskskellet med nogle gamle træer overgroet af vedbend som foretrukket retræte: 27/4 29 og 28/4 35. Til dels udskiftning af fugle, da andelen af hunner voksede. Vildt flot Ringdrossel show her!

Meget koncentreret til yderste nordøst, kun 27/4 1 OF Rørvig By. Klingede af med 4/5 – 5/5 2 hun Langesø Mose, samt 6/5 1 hun og de sidste 9/5 2 (han, hun) Korshage.

Hvor mange i alt? Det konservative tal er 71. Lægges alle dage sammen er det 143, men der er nogle dag-til-dag gengangere. Reelt er over 100 fugle involveret.

Solsort *Turdus merula*

Årssum = 1078 med toppene i marts 131 og november 171. Kun i november lidt trækmarkører, især 3/11 mindst 50 (var der 100+?) i området mellem Dybesø og Flyndersø.

Sjagger *Turdus pilaris*

Årssum = 2330, og det var januar (732), der var årets bedste Sjagger-måned. Først blev størst: 4/1 250 Nakke Skov blev aldrig overgået. Helt logisk altså et trækår af de absolut små, 292 med de 280 i april, og det var 14/4 – 17/4 med 274 Ø, flest 14/4 94 Ø, der stod for næsten hele trækket.

Samme billede for efteråret med 26/10 140 SV Korshage og total på 170. Flest rastende 30/11 120 Hovvig.

Og nej – ser p.t. ud til at være tabt som ynglefugl. Er generelt ved at bakke ud af landet igen.

Sangdrossel *Turdus philomelos*

Årssum = 285 og det var i april (179) der skete lidt. En enkelt fra køleskabet: 10/1 1 Langesø Mose. Men ankom i øvrigt helt ekstraordinært sent. Først 8/4 1 Nørrevang og med 10/4 3 syng Dybesø hørtes arten omsider synge. Deltog lidt i den dag alle arter ville trække med 15/4 41 Ø Korshage. Nogle rastdage med 26/4 33 Korshage som bedste. Arten er jo raslet ned som ynglefugl, og der er påfaldende små tal i yngleperioden.

Vindrossel *Turdus iliacus*

Årssum = 508, med 372 i drosselmåned april. Der trak 227 alle i april og stort set alle på massetrækdagen 15/4 214 Ø Korshage. Fra vinter 18/2 25 Hovvig, største forårsrast 15/4 45 Korshage og 17/4 90 Rørvig By. Væk 7/5 – 11/10, derefter retur til et meget lille efterår.

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

Årssum = 1227, de 1039 fra april. Træk med dette års velkendte profil: 925 i alt, heraf februar 3, marts 31, april 890 og maj 1. Ganske som andre tidlige trækkere fremme med 26/2 3 Ø og 4/3 - 6/3 31 Ø. Martskulden stoppede så trækket af Misteldrossel helt frem til 2/4. Så gik det hurtigt. 9/4 152 Ø, 10/4 418 Ø og 11/4 187 Ø, dvs 757 eller 73 % på 3 friske dage. 15/4 31 Ø afsluttede stort set trækket. 11/4 65 rast Korshage fra samme periode.

Vinterfund i begge ender, således 5+ i januar.

Korshage havde en stædigt syngende fugl 12/4 – 24/5, så mon ikke et enkelt ynglepar kan indregnes, selvom 25/5 – 11/10 er i absolut 0 observationer.

Efterår få. 3/11 36 SV kan nævnes.

Græshoppesanger *Locustella naevia* (2, 273, 7)

I 2010 var vi nede på rystende 1 fugl, så de sidste års 5 og 6 og dette års 7 giver da håb om en konsolidering. Året var usædvanligt med sen ankomst og fund spredt over hele maj måned:

7/5 1 syng han Brentebjerg (AF, EVR), 14/5 1 syng han Korshage ved p-plads (JB), 16/5 1 set Flyndersø (JB), 19/5 1 syng han Rørvig Lyng (BV), 20/5 1 syng han Korshage ved Fjordglimt (BV), 21/5 1 syng han Flyndersø (EVR) og 31/5 1 syng han Korshage (LB).

lagttagelsen ved Flyndersø var en tavs fugl, der blev trådt op x 2 i totter af græs og marehalm. Krøb i skjul som en mus. I oktober ville det have udløst panik om artsbestemmelsen!

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* (min.96, 157, 7)

Hovvig: Op til 3 fugle set og hørt fra 4/5 fra sydlige Hovvig ved dæmningen, yderligere 1 syngende han 5/5 nord for skarvkolonien, så givet tale om i hvert fald 4 fugle (lille, men stabil ynglebestand).

Der var 3 observationer uden for Hovvig: 4/5 1 Dybesø, 27/5 1 Flyndersø og 9/9 1 Rørvig By, der tilskrives trækfugle. Fuglen i september er et af vores meget få oplagte trækfund fra efteråret.

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

Årssum = 77. Første 9/5, men først regelmæssig fra 17/5. Et uhyre tyndt år med fuldstændigt fravær af et trækfald. Blev registreret på 9 lokaliteter med i alt minimum 17 individer. Lokaliteterne: Korshage – Langesø Mose 2, Flyndersø 1, Dybesø 1, Rørvig By 2, Rørvig Bugt 3, Skredbjerg 2, Slettermosegård 2, Hovvig 3 og Nakke Syd 1.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Årssum = 225. Ankom tidligt 20/4 1 Hovvig, én dag fra fænologirekorden. Også her få fugle, domineret af mange gengangere langs Hovvig dæmning, hvor tallet ikke nåede over 18/6 7. Underregistreret – ingen tal fra nordlige Hovvig. Ynglefugle også fra Dybesø (4), Flyndersø (1), Langesømosens "nye" rørskov (3) og Rørvig By/Rørvig Bugt(2).

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus* (2, 17, 1)

22/5 1 syngende Hovvig (EVR). Regn, kulde og skarvelarm, men flere sangserier hørt på afstand fra tårnet. Formodet ankomst af den "faste fugl" blev desværre gjort til skamme - intet hørt herefter.

Gulbug *Hippolais icterina*

Årssum = 95. Ankomst 9/5 1 Nakke Hage og 11/5 1 i både Hovvig, Dybesø og Flyndersø. Som vanligt først fyldt op i sidste del af maj. Træk kan ikke identificeres ud over måske 31/5 4 Korshage. I alt kan 22 fugle identificeres fordelt på 12 lokaliteter: Korshage 2 (4), Flyndersø 3, Dybesø 2, Nørrevang 1, Højsandet 1, Skansehage 1, Rørvig Lyng 1, Rørvig By 1, Hovvig 2, Slettermosegård 3 og Nakke Syd 2.

Gærdesanger *Sylvia curruca*

Årssum = 373. Kom 20/4 1 Hovvig. Heller ikke denne art udviser markant træktop. Byggede som vanligt op og nåede 2/5 12 Korshage med op til 8 – 12 resten af måneden. 17/5 var der 7 Flyndersø. Også 5/5 10 Slettermosegård er værd at notere. Samlet kan identificeres 51+ individer fordelt på 15 lokaliteter.

Tornsanger *Sylvia communis*

Årssum = 653. Ankomst 26/4 1 Dybesø, fra 4/5 markant inde med 7 Korshage. 15 - 18 fugle Korshage fra medio maj til ultimo juni. 31/5 top med 23 og nok lidt indslag af trækfugle. Minimum er der 73 ynglefugle i materialet fordelt på 19 lokaliteter. Korshage med 15, Plantagen med 12, samt Dybesø, Slettermosegård og Nakke Hage alle med 6 har flest.

Havesanger *Sylvia borin*

Årssum = 168. Første 5/5 1 Slettermosegård (7/5 næste noteret som hørt + set, anbefales altid at SE de første Havesangere, så fænologien ikke forurenes af fejlbestemte, hørte Munke). Korshage normalt 4 – 6, så 27/5 11 og 29/5 10 ligner lille træktop, jævnfør også 28/5 6 Slettermosegård. Fra 13 lokaliteter 30 syngende hanner som tilskrives ynglefugle. Arten har pænt fat.

Munk *Sylvia atricapilla*

Årssum = 553. Ankom 15/4 2 Hovvig, men få indtil 26/4 8 Dybesø. Enkelte dage præget af lidt trækfugle. 28/4 10 Flyndersø og de sene 27/5 12 Korshage. Domineres af veludbredte ynglebestand. Fra 18 lokaliteter minimum 70 fugle som ynglefugle.

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* (0, 8, 1)

Der var i maj 2013 gunstige betingelser for inflow af flere af de østlige arter med asiatisk overvintring, herunder Lundsanger. Så der var spidset ører med henblik på denne art. Og det lykkedes så, fordi KES gik turen over Højsandet den rigtige dag:

31/5 1 syngende han Højsandet (KES + 6). Den hidsige energiske sang kunne høres fra fuglen blev fundet 07:10 og i hvert fald frem til 13:00 fra sangpositioner højt i træerne, og karakterer blev set fint.

Også forårsfugl nr. 8 rammer med stor præcision "Lunds-ugen" 24/5 – 31/5, der rummer alle 8 – seneste i 2007 – og hver gang éndagsfugle. Det er 3. fund fra Højsandet, der dermed har lige så mange fund som Korshage - Langesø Mose.

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*

Enkelt aprilfugl 26/4 1 Dybesø, næste 2 fugle 3/5.

Stort fald 4/5, hvor 10 fugle sad rundt omkring på halvøen: Korshage 1, Flyndersø 1, Dybesø 1, Højsandet 1, Rørvig Lyng 1, Skansehages bøgeskov 3 og Grønnehave Skov 2. Dagen efter 5/5 7 tilbage med 2 nye meldt fra Plantagen. Senere 19/5 6 fra Korshage (4) og Rørvig Lyng (2).

Men: Tynder så hurtigt ud, sidste fugl er 25/5 1 Korshage. Ingen kan udnævnes til ynglefugl. Billedet synes domineret af éndagsfugle, også vurderet fra dag til dag på Korshage. Minimum er 25, men det sande antal fugle givet tættere på de 52, der udgør alle dages total.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Årssum = 1020. Det interessanteste i år var ankomstmønsteret, der var præget af massiv forsinkelse i en behård vinter i marts i Nordeuropa. 25/3 1 Hovvig, næste først 7/4 1 Langesø Mose og først fra 14/4 5 Dybesø var arten inde for alvor. Træktoppe som 16/4 - 17/4 16 og 22 Korshage og især 25/4 33 Korshage - Dybesø faldt meget sent. Afrikatrækkerne nåede frem til normal tid, så der var næsten sammenstød med Løvsanger både i ankomst og trækmax. Ca. 90 fugle meldt fra sangpositioner rundt omkring på lokaliteterne.

Efterår: Markerede sig med brutto 117 i september og 124 i oktober. 7/10 32 Korshage største dag for efterårsrast. Sidste fugl allerede 23/10 Rørvig By.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Årssum = 546. Ankom 17/4 med 2 fugle. 22/4 var der 10 Dybesø. De moderate træktoppe faldt primo maj: 4/5 18 Korshage - Dybesø, 5/5 20 Slettermosegård og 9/5 33 Korshage - Dybesø. Ynglebestanden er ikke stor. Med korrektion for træ er der ikke mere end 24 - 27 syngende hanner. Efterår beskedent og aldrig over 17/8 6 Hovvig.

Fuglekonge *Regulus regulus*

Årssum = 616. Et helt almindeligt, solidt år. Ingen bestandsdramaer. Oktober stod for næsten 40 % af fuglene.

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla* (9, 34, 2)

To eksemplarer ultimo april, den ene flink og stationær, den anden modsat:

23/4 1 hun rastende Dybesø (fundet af ODM + 3). Kunne dagen igennem – da nyheden om fundet omsider spredte sig! – ses i sydenden omkring bådhuset.

28/4 1 syngende han bakken bag Flyndersø kl.08.20 (JB) - sang livligt fra høje positioner i graner, men flyttede gradvist vestpå indtil den forsvandt ud af hørevidde.

© jorgen@scheel.dk

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata* (9, 790, 65)

Ankom 7/5 1 Korshage, men dagen efter interessant begivenhed med dagsrekord af jordskredstypen: 8/5 49 rastende fugle, især på grund af 40 rastende/sivetrækkende Højsandet (KB). Efter regnfuld sennat og formiddag udløste regnophør kl. 13 et ryk af Grå Fluesnapper på Højsandet, hvor smågrupper bevægede sig igennem på nogle timer i østlig retning følgende højdedragets kontinuerlige træ/vegetationslinje. Lidt en "baglands-analog" til det velkendte trækronetræk på Gilbjerg, hvor der intet skete denne dag (de fik 400+ 22/5 - 24/5, dage, hvor der intet skete hos os!). Også mange konventionelle rastfugle 8/5 med 6 Korshage og 3 Hovvig. Resten af foråret kun 11 fugle rastende. Eneste sene 30/5 – 11/6 1 Hovvig. Mulig, men ikke sikker ynglefugl. Forår i alt 61 fugle. Efterår: 3/8 1 Hovvig, 28/8 1 Korshage og 1/9 2 Plantagen. I alt 4.

Lille Fluesnapper *Ficedula parva* (0, 77, 4)

Indledes primo maj, hvor KB - Mr.Flycatcher - slår til igen: 9/5 1 2k han rast Dybesø (KB + 5). Hele dagen i samme vegetationsbælte, hvor arten blev set sidste år.

27/5 1 syngende han Korshage (EVR), kun hørt, forsvandt hurtigt bagud.

6/6 1 syngende han Korshage bag Fjordglimt (KES + 2).

9/6 1 syngende han Dybesø (JS) – hørt x 2.

4 fugle på samme forår er mange og opmuntrende. De mange iagttagelser er fuldt forenelige med en større bølge af Lille Fluesnapper i DK i maj - primo juni 2013.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

61 forårsfugle, falddag med 19 og lidt sene hanner er et fint år i nyere tid. Forløbet blev:

18/4 – 22/4 4 enkeltfugle. 26/4 blev årets falddag med 19 fugle, heraf 11 Korshageområdet og 4 Slettermosegård. Disse 19 er såmænd største fald set i de 13 år siden 2000. April i alt 25.

I maj igen mindre fald 4/5 8 Korshage i skovbaglandet. I forbindelse med Grå Flue dramaet på Højsandet 8/5 sås 3 Brogede. I maj i alt 34 og primo juni 2 (nye). Stationære syngende hanner ved kasser var 18/5 – 31/5 1 Rørvig Lyng og

28/5 – 6/6 1 Korshage ved Fjordglimt. Men efter 6/6 var det slut.

Fortsat dominans af hanner. De 61 forårsfugle fordeler sig: 41 han – 16 hun – 4 uspecificerede. Der var måske især mangel på hunner til de hanner, der sang fra fin habitat og indflytningsklar kasse? Er det tilfældigt der ikke har været et fald i maj i årevis domineret af hunner?

Efterår blev en enkelt dag : 25/8 3 Højsandet og 1 Flyndersø. Året kan således opgøres til $61 + 4 = 65$.

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Vinter klaret selvom det så betænkeligt ud i januar – marts, men i efteråret havde den tydeligvis reproduceret sig fint op. Hovvig:

Måned	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Antal obsdage	0	0	9	12	10	6	16	19	15	12	6	2
Makstal	0	0	1	3	3	4	7	9	19	16	9	3

12/6 sås første 1k. 1/8 klassisk familie. 27/9 19 højeste antal.

Uden for Hovvig ganske livligt – 22 fugle, hvoraf 21 registreret som trækfugle.

17/7 1 rast i rørbræmme Rørvig Bugt.

6/10 13 rast/træk Langesømosen – 09:45 kom 13 Skægmejser ivrigt kaldende fra Korshage og kastede sig dramatisk ned i den ”nye” rørskov ved vejen gennem Langesømosen. Fouragerede i 10 minutter – 3 ad han, 6 hun/1k og 4 uspecificerede. Hele flokken gik så lodret op og forsvandt højt mod nordvest (JB).

17/11 8 trak N over Rørvig By (LB).

Halemejse *Aegithalos caudatus*

Årssum = 466. De gode måneder var marts (65) og især oktober (178). Enkelte sikre ynglefund.

Optrådte som trækforsøgende i selvstændige små flokke eller i Blåmejssetog: Forår 6/3 – 16/4 i alt 30 og efterår 10/10 30 og 16/10 10. Fugle bestemte til de to racer inkluderet.

Sumpmejse *Poecile palustris*

Årssum = 326. Mønsteret ser helt igennem bundsolidt ud. Er hvor man kan forvente den og beskæftiger sig ikke med træk.

Sortmejse *Periparus ater*

Årssum = 274. Yderst stille år for den trækmæssigt fluktuerende art. Forår: 15/4 – 1/5 11 tf og efterår 19/9 og 2/10 i alt 5 tf. Er hvor der er nål – flest 30/5 11 syng Plantagen.

Blåmejse *Cyanistes caeruleus*

Årssum = 3994. Kæmpeinvasion i efteråret 2012, så forventning til livligt træckforår. Blev indfriet, endda med forårsrekord: 3/3 – 15/4 ialt 3554 trk/tf Korshage med 2930 i marts og 624 i april. Martstrækket var bifasisk. Kom godt i gang i første uge (op til stordagen 5/3 850), men syntes at gå i stå på den meget hårde vinter midt i marts. Rykkede så igen fra 24/3 640.

Efterår med 73 tf tyder så ikke på, at der kan ventes stor aktivitet igen i forår 2014.

Musvit *Parus major*

Årssum = 859. Det store mejseinflaw efterår 2012 fulgt af et trækkaktivt forår: Forårstræk 3/3 – 16/4 346 trk/tf Korshage, de 158 i marts og 188 i april, altså som vanligt lidt senere kulmination end Blåmejse.

Ratio Musvit:Blåmejse på trækket blev 1:10.3, altså relativt lidt færre Musvitter end f.eks. i 2012.

Mejse sp: I alt 324 trak forår med stor overvægt i april, så der kunne gemme sig en del Musvitter her.

Spætmejse *Sitta europaea*

Årsum = 290. Gode tider, spredt sig i stadigt ældre træmasse og 1 - 3 meldt, der hvor man kan vente den. Nogle træer tabt i vinterstormene, men i fremtiden venter Nakke Skov.

Trækforsøg stunts udført af 2 fugle forår (31/3, 16/4) og 3 fugle efterår (10/9, 13/9 2).

Træløber *Certhia familiaris*

Årssum = 141. Mange rapporteringer af færre fugle end sidste år, normalt 1 - 2, enkelte gange 3 fugle. Intet træk kan identificeres. 11 ynglepar ud fra syngende hanner, men mangelfulde oplysninger fra gode lokaliteter som Højsandet og dele af Plantagen. En fugl fra Grønnehave i december bankede på som Korttået Træløber, men denne art har fortsat ikke etableret sig.

Pungmejse *Remiz pendulinus* (0, 67, 1)

8/5 og 11/5 hørtes 1 fugl i Hovvigs sydøsthjørne (EVR, henholdsvis CN). Ingen iagttagelser. Det eneste indicium i 2013 og fra den sædvanlige habitat.

Pirol *Oriolus oriolus* (1, 133, 3)

Efter det grimme nul i 2012 var arten tilbage:

25/5 1 ad syngende Korshage bag Fjordglimt (KES + 2)

6/6 2 Korshage – morgen 1 gul han bag Fjordglimt (fundet af HVR + 4). Kl. 17:30 - 18:00 imidlertid større drama med 2 fugle fra samme område (JB, CG). 1 fugl nordfra og 1 fugl sydfra stødte sammen, hvilket udløste en halv times varende livlig vokal udveksling med 3 stemmer i trætoppene: "skovskade" kaldet, liflige Pirolfløjt og en lavmælt pludren hørt et par gange fra en fugl på toppen af ophidselse. Kun sikkerhed for at én af fuglene var 3k+ han. Efter ½ time trak nord-fuglen sig tilbage. Teori om territorialt clash mellem hanner. Enkelte romantikere har dog tolket det som en forlovelsesseance. 8/6 1 vokal han igen Korshage ved Fjordglimt (EVR). Regnes som genganger fra 6/6. Og siden tyst.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*

Ynglepar i alt 3:

Korshage (sydpar): 7/5 – 22/7 1 han, 1 hun med 3 1k

Slettermosegård: 28/5 – 23/7 1 han, 1 hun med min. 1 1k.

Nakke Hage: 22/6 – 1/8 1 han, 1 hun med min. 1 1k.

Desuden skal bemærkes:

Korshage(nordpar): Ynglede ikke på lokaliteten i 2013. Året er det første efter den fejlagtige rydning af det gamle slåenkrat, der var parrets base. Mulig sammenhæng. "Ekstra" han set medio juni, og også 24/6 en "løs" hun, men tydeligvis kun 1 par på Korshage.

Nakke Nord: Set fra 3/5 1 han (årets ankomst) , 23/5 og 30/5 han + hun og 31/5 syngende han. Lignede yngleforsøg, men siden 0.

Trækfugle: Generelt en del observationer gennem trækperioden fra 7/5 – 31/5, skønsmæssigt i alt 25 fugle uden markante faldtage. Efterår: 3/9 1 Skansehage.

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

Vinter: 1/1 – 4/1 1 Korshage, 2/1 Skansehage og så først 26/2 1 Korshage. 3 expl.

Forår: 5/3 1 Nørrevang og 6/3 Korshage nok samme urolige fugl i trækforsøg blandt 850 Blåmejsjer, så det endte med den slog en Blåmejsje i luften og gik ned med den. 12/3 – 8/4 sås 7 fugle på spredte enkeltdage.

Lidt sene 15/4 blev så årets store dag med 5 (3 Korshage, 1 Rishøj, 1 Rørvig By). 17/4 1 Nørrevang sluttede foråret med i alt 14 expl.

Efterår: 28/9 – 29/9 1 Slettermosegård, herefter 5 i oktober/november især Korshage korrigeret for flerdagsfugle, i alt 6 expl. Endelig vinterfugl 26/11 – 25/12 1 Hovvig. Året kan således gøres op til 24 fugle. Antallet faldet noget efter effekten af gnaveråret i 2011 er klinget af.

Skovskade *Garrulus glandarius*

Årssum = 299. Lav profil. Forår skuffede med kun 10 tf efter pænt antal fugle i efteråret 2012. Få fugle i efteråret.

Hussskade *Pica pica*

Årssum = 395. I alt 39 på tf i foråret med de sidste desperadoer 31/5 5 tf. Intet nyt fra eller på vej til overnatningsplads, så tallene er små.

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

En lille Nøddekrigeinvasion fra september.

14/9 1 samlede nødder Korshage (EVR, KES) og 19/9 1 Korshage (EVR).

16/10 1 OF Plantagen ved lærkelunden og 19/10 1 Plantagen nær klitrækken (EVR).

2/11 1 rast Rørvig By hos (KES).

8/12 1 rast Dybesø (EVR).

Det vurderes, at 4 individer er involverede. Flygtige, svært sete fugle. Det bemærkes, at 2 observatører er bag alle obs.

Allike *Corvus monedula*

Fortsat yderst succesrig art med store træk, hvor vi om efteråret var oppe og snuse til rekordernes år 2010.

Forårstræk 24.773 med 4505 i februar, 14.013 i marts og 5965 i april. 27/2 2875 Ø og 6/3 3375 Ø Korshage var største dage.

Efterårstræk 30.146 med 28.403 i oktober godt båret af rekorddagen 25/10 12.620 SV, men også 16/10 5750 SV og 18/10 5540 SV bidrog til høj total.

Enkelt rasttal 15/11 1600 kragefugle til rast/nat Grønnehaveskov (75 % Allike).

Råge *Corvus frugilegus*

Fylde mere beskedent i kragefugletrækket – forår 178 og efterår 179. Største rast 30/9 200 Søndervang.

Sortkrage *Corvus corone*

7 expl i 2013. 3 på træk: 31/3 1 Ø, 3/4 1 Ø og 15/4 1 Ø Korshage. De 4 rastende var 8/4 1 R Nakke Nord, 15/4 2 OF Hovvig og 22/6 1 R Korshage.

Gråkrage *Corvus cornix*

De 623 forårstrækkere var især marts (389) inklusive den største dag 31/3 127 Ø Korshage. Efterår stilfærdige 221, så arten er fortsat kvanter efter det store Alliketræk. 3-cifrede rasttal var fra 21/1 100 R Nakke Syd samt 28/2 400 R og 30/12 110 R Hovvig.

Sortkrage x Gråkrage (hybrid) *Corvus cornix/corone*

27/4 1 rast Korshage.

Ravn *Corvus corax*

De 16 forårstrækkere er trækrekord. Indledt 26/2 4 NØ Nakke Nord, i marts i alt 5 Ø og 1 tf, i april 5 Ø heraf de 3 9/4, sluttende med 3/5 1 Ø alle Korshage. Det noteres, at de 15 var gedigne østrækkere, mens der var 1 tf af mere usikker kategori.

Fra 27/2 – 26/4 er set 1 - 2 fugle regelmæssigt Hovvig/Nakke Nord, 27/3 dog 4 fugle. Undertiden livlige og "territoriale". Tilskrives lokale fugle fra nærliggende kystskove. Enkelte fugle rast Korshage forenelige med fugle, der siden er trukket. Endelig en januarfugl 25/1 1 Højsandet.

I 2. halvår betydeligt mindre fremtrædende. 19/9 - 20/11 1 fugl Hovvig på 4 obsdage og 13/12 - 15/12 2 Grønnehave Skov. Året synes at have involveret ca. 24 individer.

Stær *Sturnus vulgaris*

Omkring 20 trodsede vinteren – flest (12) Søndervang.

Forårstrækket blev 3068, heraf feb 1, mar 116, apr 2931 og maj 20. Største træk dage 9/4 669 Ø og 15/4 599 Ø Korshage. Meget træg start i den kolde marts.

Efterårstrækket igen større med 5886, fordelt aug 300, sep 1133, okt 3860 og nov 593. Største træk dag 25/10 1330 SV. Større rast 9/4 260 Nørrevang, 22/6 150 Slettermosegård, 25/7 350 Hovvig og siden både 19/9 og 8/11 1000 til nat Hovvig. Desuden 10/8 330 og 18/9 500 Korshage - Flyndersø.

Gråspurv *Passer domesticus*

Årssum = 364. Godt materiale (ikke mindst fra JS og EVR). Nykøbing By: Grundtvigsvej og Svanetorv min. 25, Kirkegård/Ladingsvej 5, Tværvej 10 og Holsts Have 5. Altså 45 +. Rørvig By: Topper med 26 havnen i august.

Søndervang: 4 par ved skolen. Nakke: 26 - 32 meldt nogle gange, 15 Nakke Østvej vel nok udflugt fra Nakke. Så er der 50 Nakke Syd i august ved Willumsens gård. Der er 1 km til Nakke, koloni her sandsynlig. 160+ på halvøen.

Skovspurv *Passer montanus*

Årssum = 644. Mange gengangere. 1/10 22 rast største enkeltobservation. 1 forår og 12 efterår var på trækforsøg.

Bogfinke *Fringilla coelebs*

Kom i forårsmål med 59.110 trækkende, stort set april det hele (58.824) og tre dage, der kunne kaldes finkedage: 10/4 10.792 Ø, 11/4 17.500 Ø og 15/4 13.800 Ø Korshage. Marts vinteren medførte, at uhørt få (276) trak i denne måned. Desuden ubestemte Bog/Kvæker 5/4 1000 Ø og 12/4 1000 R Korshage.

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla*

Vinter uendeligt få. På nær 8 i marts var hele forårstrækket placeret i april med 1084 Ø Korshage. I november lidt flere rastfugle, især 7/11 75 Højsandet.

Gulirisk *Serinus serinus* (1, 57, 4)

9/4 1 Ø Korshage (AF, CG, EVR), 22/4 1 R Korshage (AF), 1/5 1 syngende Rørvig By (LB) og 16/5 1 OF Nørrevang (AF). Solidt år for denne art.

Grønirisk *Carduelis chloris*

Beskedent på træk – forår 35 og efterår 59. En art der nok noterer sig bekæmpelsen af rynket rose, men dog optrådte i vanlige hybenflokke i årets sidste 4 måneder med op til 250 Korshage - Dybesø, 90 Skansehage og også 120 Nakke Syd.

Stillits *Carduelis carduelis*

Mønsteret stabilt. Træk: 55 forår er normalt, mens efteråret er lille med 6. Der kan identificeres efterårsflokke Korshage - Nørrevang (45), Rørvig - Søndervang (32) og Slettermosegård (27).

Grønsisken *Carduelis spinus*

Forårstræk beskedent (1007). Især tidlige træk småt, tyngdepunktet var i april (719) med de små topdage 10/4 229 og 11/4 160 Ø Korshage. Regnes for ynglefugl, men ingen friske beviser, dog set i juli år. Hovvig husede omkring 400 i januar og 200 i november.

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Der var lige 27/2 1 R Nakke Nord, men i øvrigt en massivt forsinket ankomst fra 1/4. Tornirisk-måned marts gik altså i et vinter-0! Frem til 2/5 i alt 161 på forårstræk, hvor 14/4 27 og 15/4 39 Ø Korshage markerede sig. Lokalt er de 115

trækkende efterår (september 69, oktober 46) til gengæld nydeligt. Rastttal var små, højest i halvårene var 2/5 12 Korshage og 6/10 40 Korshage.

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*

Overvintring var bag Nykøbing Bugt, Ringholm - Slettermosegård, hvor der 23/1 – 18/3 blev set op til 20. Forsinket forårspassage i april, inklusive samtlige 19 på træk og 5/4 40 rast Nakke Nord samt 14/4 8 Flyndersø. Altid flest om efteråret. 70 noteret trækkende (okt 46, nov 24), og rastende fugle især på Flyndersø 13/10 – 27/10 25 - 27 (dog 18/10 40) og 17/11 22 Korshage.

Gråsirken *Carduelis flammea/cabaret*

Dækker arterne Stor og Lille Gråsirken.

Fra tomhed og anti-invasion af Stor Gråsirken 2012/13 til en pæn invasion 2013/(14). Hurtigt sceneskift! I alt rapporteret en årssum på 1634, hvoraf de 367 er registreret som Stor (okt - dec) og 47 som Lille (april - august). (Årstidsadskillelsen af arterne dog ikke helt skarp, specielt er der indslag af Lille i efterårs- og vinterflokkene). Året også præget af en større tilgang i april/maj af Lille Gråsirken og boost af skrantende ynglebestand. Den sene opblomstring i foråret i april (67) med især 22/4 28 rast Dybesø og maj (49) er markør for et pænt influx af Lille Gråsirken, der siden kunne spores som ynglefugle, bl.a. omkring Korshage - Dybesø (10) og Slettermosegård (4), mens Plantagen (2) stadig var stille. Invasionen manifesterede sig i oktober (533), november (590) og december (246). Stationære flokke på 80 i november Dybesø og omegn og 140 i december Hovvig - Slettermosegård. Træk: Sølle 40 trak forår, heraf kun 11 i marts – forventeligt efter Gråsiskentom vinter. I efteråret gik det så løs med 218 trk fordelt på oktober (144) og november (74). Især vestgående fugle langs nordkysten.

Hvidsirken *Carduelis hornemanni* (0, 28, 3)

En invasion af Stor Gråsirken har indslag af Hvidsirken. Sikker identifikation kan være vanskelig i de urolige, omkringflyvende, ofte højt fouragerende siskener. Bedst ved lav fouragering – efter artens tundravaner. Bestemmelseskriterierne er med årene blevet mere præcise, men det er fortsat en opgave at skille arten ud, der kræver omhu. 2 iagttagelser: 22/11 2 Dybesø (EVR) i flokken af 80 Gråsiskener, der holdt til i området i november, samt 22/12 1 Hovvig (CG) i fast, blandet siskenflok.

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera* (0, 181, 31)

Kun 2 år efter den forrige varslat om ny invasion, som fik følgende forløb: August 9 fugle: Ankomstdagen 27/8 1 Flyndersø (JS) og 8 Grønnehave Skov (AF). September 6 fugle: 6/9 1 OF Hovvig (AF), 7/9 1 OF Rørvig Lyng (BV), 8/9 – 14/9 1 hunfarvet Korshage rastende med Lille Korsnæb (EVR, BV), 25/9 1 OF Hovvig (AF) og 29/9 - 30/9 op til 2 (han, hun) rastende Nørrevang (SA, DO). Oktober 13 fugle: 3/10 3 OF og 12/10 1 OF Hovvig (AF, CG), 16/10 1 Korshage (SA), 18/10 1 Plantagen (CMG), 20/10 1 OF Korshage (TPA), 21/10 1 Flyndersø (EVR), 25/10 3 OF Korshage (LB), 27/10 1 R Plantagen (PEL) og 31/10 1 OF Hovvig (AF). November 3 fugle: 8/11 1 Vesterlyng (MMJ) og 10/11 2 Plantagen (CG). Se også skema under [Lille Korsnæb](#). Efterårets 31 er 3. største total nogensinde (2002 33, 2011 53). Alle disse 3 store invasioner er altså efter år 2000. En delforklaring kan dog være, at kendskabet til artens 2 stemmer nu er udbredt og opdateret i en grad, der signifikant øger registreringen. Historisk er der dog kun iagttagelser af arten i 16 af de 41 år, der er registreret fugle i Rørvig. Så man bør glæde sig over festen, mens den varer!

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*

Skema "Måneds- og Årsum, alle Korsnæb 2013" (alle iagttagelser korrigeret for daggangere):

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Årsum
Hvidvinget Korsnæb							9	8	14	3			= 34
Lille Korsnæb	5	8	7	7	3	133	127	75	150	1088	217	130	= 1950
Stor Korsnæb	11	16	5					1	400	137	27		= 597
Korsnæb sp				1				24	4	339	53	77	= 498

Skemaet illustrerer tydeligt dramatikken. Lille Korsnæb var helt i bund ved årsskiftet og præsterede rekord-sølle forår, men fra juni og året ud vælter det ind med Lille Korsnæb, fulgt af Stor Korsnæb i oktober og krydret med Hvidvinget. Luften fyldt med metalliske kald – et forrygende 3-arts halvår.

Trækandel Lille Korsnæb var 12 forår og 495 efterår.

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

Arten kom ind med lidt fugle i efteråret 2012 efter 1 ½ års fravær, så et mindre antal fugle var forventeligt januar - marts: 14/1 – 1/2 op til 8 rast Korshage, 26/2 8 rast Plantagen samt 6/3 5 Ø Korshage.

Jfr. skema (se under Lille Korsnæb) bragede det så ind i oktober. Trækandel 168 V/SV.

Visse områder havde en fast klan af fugle, således Flyndersø 22 i flere uger, Plantagen op til 14, Korshage især sen-oktober op til 31.

Største observation er fra Flyndersø 12/10 78 rast, herefter Ø (FDE). Disse fugle kom ind i flere grupper, rastede kort og fortsatte så vest. Der er tale om en dagsrekord for Stor Korsnæb (tidligere rekord 17/10-99 57, ligeledes fra et år med større invasion).

I november især dagene 17/11 33 rast Dybesø og 18/11 22 OF Rørvig samt 22/11 22 V Amtshospitalet.

Ud fra dette har nettoantallet af fugle været klart over 300.

Korsnæb sp *Loxia non det*

Se skema under Lille Korsnæb. Dækker også kategorien Stor/Lille Korsnæb.

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* (0, 550, 13)

7 var trækkende: 18/5 1 tf hun/2k (EVR), 24/5 1 Ø (EVR), 29/5 1 Ø (EVR), 30/5 2 Ø Plantagen (LB) og 31/5 2 Ø Korshage (LB).

6 var rastende: 17/5 - 18/5 1 syng Flyndersø (JS, BV), 18/5 1 syng Rørvig By (TM), 30/5 1 syng Hovvig (EVR), 3/6 – 6/6 1 syng Langesømosen ved "Isøre-tinget" (EVR), 6/6 1 syng Korshage norddel (EVR), 15/6 - 16/6 1 syng Korshage syddel (BV). Opført som hanner, men vi må ikke vide om det er 2k eller røde 3k+!

Lægger sig i forlængelse af 2012 som endnu et konsolideringsår efter længere tids nedgang.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

Årssum = 697. Lille forårstræk (20) og moderat efterårstræk (43). Vidt spredte små rasttal, men oktober - november præget af tilgang. Her lå også bedste rasttal 22/10 30 Korshage og 6/11 15 Skredbjerg.

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes*

Årssum = 119. Flest januar – februar (59). 29/3 – 16/5 10 Ø/10 Korshage er det beskedne træk.

Truffet rastende på 11 lokaliteter. Korshage forbløffende 14/2 21 OF (AF). Mere normalt var 16/1 4 Rørvig, 17/1 6 Nykøbing, 12/2 6 Nakke Hage og 8/11 7 Korshage. Alle øvrige obs var 1 - 3 fugle. Det bemærkes, at der fraset 1 fugl (9/7 1 Rørvig Lyng) slet ikke blev set Kernebider 29/5 – 21/10.

Lapværling *Calcarius lapponicus* (2, 277, 5)

Et lille år: 14/4 06:22 1 Ø (EVR, BV) + 11:27 1 Ø (JB, JHC) Korshage.

5/10 1 rast Flyndersø (JB), 10/10 1 Ø Hovvig (AF) og 8/11 1 SV Korshage (EVR).

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

Vinterflok: Lang travetur gav pote: 21/1 17 Nakke Syd (EVR) i større flok af Gulspurv.

Forårstræk: 5/3 – 7/3 8 Ø Korshage og efternøler 16/4 1 Ø Korshage, i alt 9.

Forårstræk: 23/3 2 Nakke Hage, 2/4 1 Skansehage, 3/4 2 og 9/4 3 Nørrevang, i alt 8.

Efterårstræk: 20/10 1 V Plantagen, 24/10 3 V Korshage, 5/11 2 V Korshage og 10/11 24 S Korshage, i alt 30.

Efterårstræk: Korshage i alt 21 fra 10/10 til 24/11, flest 31/10 – 3/11 14. Flyndersø i alt 21 26/10 (flok på 18) til 14/12.

Skansehage 31/10 – 14/12 17 med flest 3/11 8. Slettermose 17/11 2. Dybesø 18/12 1. Rast i alt 62. Året kan således gøres op til 126 individer.

Gulspurv *Emberiza citrinella*

Forårstræk 43 Ø 26/2 – 15/4.

Kun for Korshage op til 14 syng han og Plantagen op til 9 syng han tal på ynglepopulation, men sidder jo mange rundt omkring især i sydlige del af området.

25/1 116 rast Nakke Hage med 17 Snespurve (EVR) og igen samme område 30/12 70 rast Nakke Syd (JS) markerede tydeligt, at det er hernede man kan finde fornuftige vinterflokke. Tredje-største flok var nede på 19/10 31 Flyndersø.

Hortulan *Emberiza hortulana* (4, 683, 2)

Fortsat en årlig gyser og en stor sorg, at den er blevet så sjælden. Betingelserne for Hortulan i 2013 var glimrende.

Alligevel hårdt arbejde at få årets 2 fugle:

13/5 1 han rastende Korshage (EVR).

17/5 1 rastende på den vestlige del af Flyndersøengen (BV).

Rørspurv *Emberiza schoeniclus*

I sne- og isbunden vinter alligevel 4/1 1 Rørvig Bugt og 14/2 1 Hovvig.

Forårstrækket (208) forsinket, kun 9 i vinterlig marts, så næsten alle (194 Ø) trak i april. 13/4 – 15/4 alene 140. Har det med at raste i strandvegetationen og så pludseligt stikke ud og dermed ikke lette at få tal på. Specielt ikke i de dage i midt-april, hvor trækket kogte helt over. Man kan pille 17 syngende ud, flest 8 Hovvig, som en subtotal af ynglefuglene.

Bomlærke *Emberiza calandra*

Tikkede ind for 2013 med en enkelt fugl: 14/7 1 syngende Ringholm (AF).

Efter 2 nul-år i 2006 og 2012 er vi jo derhenne, hvor arten ikke længere er årlig.

Fotografer og fotografier:

De 20 fotos i denne rapport er udvalgt fra vores fotoarkiv og er alle fra 2013 (se rfst.dk).

Dennis Olsen: Lundsanger (Højsandet 31/5) side 1, Kongeederfugl-hybrid (Korshage 4/2) side 2, Rørdrum (Hovvig 24/3) side 2, Ringdrossel (Flyndersø 28/4) side 3, Sule (Korshage 6/12) side 5, Sortgrå Ryle (Korshage 17/11) side 24.

Jørgen Scheel: Hvepsevåge (Nørrevang 18/5) side 3, Stor Skallesluger (Rørvig Havn 27/1) side 16, Hedehøg 2k han efterår (Hovvig 2/8) side 17, Havørn (Hovvig 17/3) side 22, Hærfugl (Nakke 11/10) side 32, Rødtoppet Fuglekonge (Dybesø 23/4) side 38.

Klaus Bjerre: Storpiber (Skanseshage 28/9) side 4, Bjerglærke (Korshage 20/10) side 34.

Ole Donald Mortensen: Rødrygget Tornskade (Korshage 8/5) side 4, Tejst (Korshage 8/11) side 29.

Knud-Erik Strange: Skestork (Hovvig 11/5) side 10.

Lars Andersen: Atlingand (Hovvig 20/5) side 11.

John Rieland: Sandløber (Korshage 10/10) side 28.

Bo Valeur: Hortulan med Gul Vipstjert (Flyndersø 17/5) side 46.